

dwars

studentenblad
Universiteit Antwerpen

Nummer 44 - jaargang 7
Februari 2008
GRATIS

Testament van een
uittredend rector

Studeren met dyslexie

Barroso onder
studenten

Nieuwe stadsdichter Joke van Leeuwen

Editoriaal	3	Verkiepsprij
Colofon	3	
Rector Francis van Loon	4	Interview
	8	U Aan het woord
	9	De tandem Van Dyck-Cantillon
Post!	10	Erasmuscolumn
Onderwijs kort	11	Uit de pers geplukt
Speling op de spelling	12	Studeren met dyslexie
Eigen gelijk eerst	15	Managerslonen
Kung Hei Fat Choi!	16	Centerfold
Pindakaas en een Hollands accent	20	Nederlandse studenten op de UA
<i>dwars</i> recenseert	22	Film, theater, muziek, poëzie
Wereldleider zoekt babbel	24	Interview met José Manuel Barroso
Cartoon	27	
SMS	27	Kleine onzin
Extra Cathedra	28	Interview met de Pelckmans
Antwerpenaar zijn met de Antwerpenaren	30	Stadsdichter Joke van Leeuwen

dwars 44

Cultuurtips	33	Wat te doen in maart?
Puzzel	34	Win cultuurcheques
Snor van de Maand	35	Met Pieter De Crem
Met dank aan	36	De dienst reprografie

WMD-prijs

De jaarlijkse prijs van het departement Wetenschappelijke en Maatschappelijke Dienstverlening van de UA gaat dit jaar naar *dwars*. Volgens departementsvoorzitter Bea Cantillon verdiende *dwars* deze prijs omdat het studentenblad de universitaire gemeenschap een kritische spiegel voorhoudt, en dit in een mooie vormgeving en voor een breed publiek.

4 Bloempot, biechtvader, bedrijfsleider

Hoe evalueert Francis van Loon zijn jaren als rector? Hoewel de pers hem naar eigen zeggen niet interesseert, maakt hij graag een uitzondering om dit uit te leggen aan *dwars*.

20 Pindakaas in Antwerpen

Een toeloop van Nederlandse studenten in 't Stad? *dwars* trekt op onderzoek uit.

Snor van de maand

dwars looft haar prestigieuze snor uit aan *warlord* Pieter De Crem voor diens bijzondere wetenschappelijke en maatschappelijke verdiensten.

Drukkerij Wilda nv

Bisschoppenhoflaan 216 • 2100 Deurne
Tel.: 03 324 12 07 • Fax: 03 324 07 37
E-mail: wilda@skynet.be
www.wilda.be

Hét adres voor al uw drukwerk

Tijdschriften • Brochures
Folders • Affiches
Flyers • Boeken
Handeldrukwerk in kleine en grote oplages
Snelle leveringstermijnen

Verkiespijn

editoriaal

“Ik heb met vreugde gemerkt hoe groot het belang van een rectorverkiezing voor de universitaire gemeenschap is. De zeer hoge opkomst toont dat velen zich betrokken voelen bij de toekomst van de universiteit: professoren, studenten, medewerkers.”

Komen deze woorden van onze nieuwbakken rector? Dat zou hij wel willen, maar de waarheid is anders. U raadt het al: het citaat hierboven komt niet uit Antwerpen, maar uit Leuven, waar Marc Vervenne het uitsprak na zijn verkiezing tot rector. Bij de UA-studenten vierden niet engagement en betrokkenheid, maar apathie en apolitisme hoogtij. Daarnaast liep er bovendien heel wat mis bij de organisatie van de verkiezingen.

Als één woord de voorbije stemmingsronden kan samenvatten, is het wel ‘chaotisch’. Hoeveel studenten waren geïnformeerd? Hoeveel personeel was überhaupt degelijk op de hoogte? Tekenend is dat niet eens alle beschikbare plaatsen in het kiescollege ingevuld waren. Het *name-and-shame*-principe indachtig verdient de faculteit PSW alvast een vermanend vingertje: maar liefst één vierde van de kiesmandaten voor studenten bleef leeg.

Ook het Centraal Stembureau, dat de rectorverkiezingen organiseert, is niet vrij van blaam: kandidaten voor het kiescollege moesten zich ten laatste op 7 januari aanmelden. De precieze data van de verkiezingen waren toen echter nog niet vastgelegd. Pas op 8 januari bepaalde men dat ze op 20 en 27 februari zouden doorgaan, met als gevolg dat een deel van de kiesgerechtigden niet in staat bleek te gaan stemmen omwille van andere verplichtingen.

ASTRID DE WIT, CISKA HOET EN JONAS VINCKEN, HOOFDREDACTIE

Toegegeven, de drastische vervroeging van de rectorverkiezing bemoeilijkt de taak van het Centraal Stembureau aanzienlijk.

Bij de Wetenschappen gingen de facultaire verkiezingen voor het kiescollege van het Assisterend en Bijzonder Academisch Personeel (AAP/BAP) de mist in. Na de verkiezing volgden verschillende klachten over de gebrekkige informatie, het chaotische verloop en de oneerlijke uitkomst. Het Centraal Stembureau achtte de verkiezing geldig, maar werd prompt teruggefloten door de regeringscommissaris: de stemming moest overgedaan worden.

Tot slot was de stemverdeling per faculteit niet al te democratisch: het aantal stemmen voor het assisterend personeel en de studenten weerspiegelde de grootte van de faculteit niet. En door de aanhechting van niet-facultaire instituten aan de faculteiten Toegepaste Economische Wetenschappen en Letteren en Wijsbegeerte, verloren deze faculteiten een heel aantal kostbare stemmen. Zo werd het Instituut voor Onderwijs- en Informatiewetenschappen - met bijvoorbeeld de lerarenopleiding, toegankelijk voor studenten van alle richtingen - bij L&W gevoegd, waardoor deze faculteit een derde van haar stemmen verloor. Dit is des te pijnlijker als je bedenkt dat TEW en L&W sowieso al het minste stemmen hadden: ondanks hun grote omvang hadden ze maar recht op even veel stemmen als de kleinste faculteiten.

Moge de beste kandidaat - al dan niet representatief, democratisch en proceduregetrouw - verkozen worden.

Colofon

dwars is het studentenblad van de Universiteit Antwerpen, gemaakt voor en door haar studenten. *dwars* verschijnt maandelijks tijdens het academiejaar en wordt gratis verdeeld op de UA-campussen Drie Eiken, Groenenborger, Middelheim en Stad. Oplage 3.500 exemplaren V.U.: Ciska Hoet, Paardenmarkt 91, bus 1, B-2000 Antwerpen

Hoofdredacteur: Ciska Hoet **Adjunct-hoofdredacteur:** Astrid De Wit **Redactiesecretaris:** Jonas Vincken
Eindredactie: Kirsten Cornelissen, Folker Debusscher (verantwoordelijke), Sarah Van Hoof, Kim Overlaet **Redactie:** Vito Adriaensens, Stijn Cools, Wim Coreynen, Charis De Craene, Yannick Dekeukelaere, Maureen Deurinck, Ward Joppen, Raïssa Mvuyekure, Sarah Schrauwen, Sabeth Snijders, Lies Van Grieken **Fotografie:** Samuel De Wilde, Maxie Eckert, Jef Leyssens, Jonas Vincken (verantwoordelijke) **Cartoon:** Dimitri Sakelaropolus **Puzzel:** Raf Bock-

landt **Vormgeving:** Maxie Eckert, Ward Joppen (verantwoordelijke), Sarah Schrauwen, Jonas Vincken, Tom Vingerhoets **Drukkerij:** Wilda nv, Deurne. **Werken mee aan dit nummer:** Suzy Deurinck, Yves Emmers, Sofie Lemmens, Anneleen Vos.

E-mail: dwars@ua.ac.be • Website: www.dwars.ua.ac.be

Redactielokaal en correspondentieadres: *dwars* - studentenblad UA, Paardenmarkt 91, kot 1, B-2000 Antwerpen

Vragen, opmerkingen en suggesties zijn van harte welkom, alsook lezersbrieven. Anonieme brieven komen echter niet in aanmerking. De redactie behoudt het recht om ingezonden stukken in te korten of niet te plaatsen.

Bloempot, biechtvader, bedrijfsleider

Een terugblik op (bijna) acht jaar Francis Van Loon als rector

TEKST: ASTRID DE WIT EN JONAS VINCKEN, FOTO'S: JONAS VINCKEN

Bij het ter perse gaan van deze *dwars* zijn de drie kandidaat-rectoren nog verwickeld in een spannende verkiezingsstrijd met een onvoorspelbare uitslag. Wél al lang duidelijk is dat er een einde komt aan het tijdperk-Van Loon. In principe had de huidige rector zich nog kandidaat kunnen stellen voor een nieuw mandaat, maar dat blijkt voor hem geen optie: "Zowel voor de universiteit als voor mezelf is het beter dat ik nu iets anders ga doen." In oktober van volgend academiejaar – zodra de nieuwbakken rector voldoende is warmgelopen – is Francis Van Loon definitief rector-af. Dit leek ons een uitgelezen moment om een balans op te maken van de acht jaar waarin Van Loon aan het roer heeft gestaan van onze instelling.

FRANCIS VAN LOON Als ik terugkijk op de voorbije zeven en een half jaar als rector, heb ik weinig reden om ontevreden te zijn. Onze universiteit heeft sinds 2000 een hele weg afgelegd: denk maar aan het welslagen van de fusie, het doorvoeren van de BaMa-hervormingen, de stijging van de onderzoeksomzet, de toegenomen externe financiering, de hogere inschrijvingscijfers... Dat neemt natuurlijk niet weg dat er nog pijnpunten zijn, maar dat is nu eenmaal onvermijdelijk.

Aan welke pijnpunten denkt u dan?

VAN LOON Uit visitaties blijkt dat we vrij goed scoren op het gebied van onderwijs. Een aantal opleidingen, zoals biologie, politieke wetenschappen en milieuwetenschappen doen het zelfs excellent. Maar mochten alle faculteiten écht hun best doen, dan zouden we overal zulke uitmuntende scores kunnen halen. Daar is dus nog werk aan de winkel. Ook de verhouding

tussen het vaste en het tijdelijke kader kan beter: er zijn de afgelopen jaren steeds meer tijdelijke onderzoekers werkzaam aan de universiteit, terwijl de vaste staf die deze onderzoekers moet begeleiden niet is toegenomen. De werkdruk voor vast aangestelde professoren wordt zo wel erg groot. Een ander pijnpunt is de instroom en doorstroom van studenten, die niet altijd even vlekkeloos verloopt.

Ik denk dat men op alle terreinen moet bijschaven. Maar het is niet aan mij om aan mijn opvolger voor te schrijven wat hem te doen staat. Laat ons echter hopen dat na alle drastische veranderingen, zoals

de fusie en de BaMa-hervormingen, er eindelijk rust komt op het terrein, zodat we ons op een normale manier kunnen bezighouden met onze academische opdracht.

Wat bedoelt u precies met 'onze academische opdracht'? Waarvoor staat een universiteit volgens u?

VAN LOON Dat lijkt mij eenvoudig: een universiteit is onderwijs, onderzoek en dienstverlening. Budgettair gezien weegt onderzoek het meeste door: driekwart van het geld gaat daar naartoe. Maar onderwijs blijft natuurlijk cruciaal, al was het maar om onderzoek te

Letteren en Wijsbegeerte zou beter kunnen presteren: misschien krijgen ze te veel in verhouding met wat we nu hebben en moeten ze inleveren.

UITTREDEND RECTOR FRANCIS VAN LOON

waarborgen: professoren en assistenten moeten een onderzoeksmentaliteit overdragen aan studenten. Behalve die twee basistaken, biedt een universiteit ook zowel wetenschappelijke als maatschappelijke dienstverlening aan de samenleving.

Moet een universiteit volgens u in eerste instantie arbeidscompetenties bijbrengen, of is er ook plaats voor een ruimer, niet direct meetbaar aspect, noem het maar *Bildung*?

VAN LOON Je moet uiteraard op 'iets' in de samenleving worden voorbereid, maar algemenere *Bildung* mag daarbij niet ontbreken. Al zijn er natuurlijk verschillen van richting tot richting: Geneeskunde is bijvoorbeeld veel meer op toepassing gericht dan pakweg Taalkunde. Het is ook vanuit het idee dat iedere opleiding algemene vorming in zich moet hebben, dat we beslist hebben om het vak Levensbeschouwing in te voeren, al was dat tegen de zin van sommige faculteiten.

HAAT-LIEFDEVERHOUDING MET DE PERS

Het valt ons op dat de UA aanzienlijk minder in de pers vermeld wordt dan de K.U.Leuven of de UGent.

VAN LOON Vinden jullie dat? Volgens mij zijn we de afgelopen drie jaar toch ruim aan bod gekomen. Misschien zelfs bijna elke dag.

De rectorverkiezingen in Gent of Leuven krijgen uitgebreid aandacht in de pers, in tegenstelling tot die bij ons.

VAN LOON Tja, dat zal interessanter zijn voor de pers zeker? Leuven en Gent zijn drie keer groter dan Antwerpen, de rectorverkiezingen hebben bij hen dan ook veel meer impact.

Nog een voorbeeld: onlangs haalde de UGent het ►

► nieuws met de invoering van een plagiaatsserver...

VAN LOON (*verontwaardigd*) Maar een dergelijk systeem hebben wij al twintig jaar!

Precies, en dat is tekenend: zij halen de pers, wij niet.

VAN LOON Bwah, die pers, hé... Eerlijk gezegd, daar houd ik me niet meer mee bezig. Je hebt de media natuurlijk nodig, maar je moet hun belang ook niet overschatten: de ene dag kom je in de krant, maar de volgende dag is er alweer een andere krant. Wat is uiteindelijk het belangrijkste? Inschrijvingscijfers, onderzoeksresultaten, marktaandeel, dát zijn de dingen die tellen. En eerlijk gezegd, al de rest interesseert mij niet. Bovendien vind ik dat weinig artikels echt accuraat zijn. Vroeger stond ik altijd klaar voor de pers, maar met mijn volle agenda heb ik nu wel wat anders aan mijn hoofd. Trouwens, het is onze Dienst Communicatie die als aanspreekpunt fungeert, niet ik.

KOPPIGAARD VDB

De huidige onderwijsminister, Frank Vandenbroucke, doet geregeld stof opwaaien. Wat vindt u van zijn beleid?

VAN LOON Ik moet opletten met uitspraken over een minister die nog in functie is – misschien leest hij *dwars* wel. Hij heeft zeker een aantal goede dingen gedaan, maar soms... Neen, ik ga me niet over hem uitspreken. De geschiedenis zal erover moeten oordelen of hij een goede minister is geweest of niet.

Er wordt wel eens geklaagd dat hij weinig inspraak duldt.

VAN LOON Ja, het is een koppigaard die zijn eigen zin

doordrijft.

Heel wat studenten, assistenten en professoren spraken zich uitdrukkelijk uit tegen het nieuwe financieringsmodel van de minister. Uw stem bleef echter opvallend afwezig in het debat.

VAN LOON Ik heb me altijd afzijdig gehouden omdat het decreet een goede zaak voor ons is. Ik zag geen reden om te protesteren. Bovendien, dat helpt toch niet bij Vandenbroucke.

Heeft het decreet dan niet veel nadelen?

VAN LOON Er zijn een aantal aspecten waar ik niet achter sta, maar globaal genomen is de UA tevreden over het nieuwe financieringsdecreet. Als je zowel op de onderzoeks- als op de onderwijscomponent afgerekend wordt, kan je beide optimaliseren. Qua totaalbudget gaat onze universiteit erop vooruit. Er zijn natuurlijk nadelen: de onderlinge concurrentie tussen de uni-

Inschrijvingscijfers, onderzoeksresultaten, marktaandeel, dat zijn de dingen die tellen. En eerlijk gezegd, al de rest interesseert me niet.

versiteiten en onderzoekers zou kunnen toenemen, het aanmoedigingsfonds is misschien te klein, en de humane wetenschappen worden niet fatsoenlijk meegerekend voor de onderzoeksoutput. Maar we krijgen meer middelen en sowieso zal ook dit decreet maar een aantal jaar meegaan: vijf, misschien zes jaar, dan verandert het toch weer.

U noemt de gebrekkige financiering voor de humane wetenschappen en voor gelijke kansen. Wat

zijn dan precies de voordelen: dat we meer geld krijgen, ongeacht...

VAN LOON (*onderbreekt*) Precies, we krijgen meer geld.

De humane wetenschappen komen er bekaaid af.

VAN LOON Dit wordt door ons intern allocatiemodel gecorrigeerd. We romen af bij faculteiten die meer genereren en herverdelen dan. Alle faculteiten gingen hiermee akkoord. Binnen 'de humane' heb je trouwens nog veel verschillen: Politieke en Sociale Wetenschappen doen het bijvoorbeeld erg goed, Letteren en Wijsbegeerte niet. Die laatste faculteit zou beter kunnen presteren: misschien krijgt ze te veel in verhouding met wat we nu hebben en moet ze inleveren.

Maar hoe zit het dan met die gelijke kansen?

VAN LOON Ook daar zullen we heel wat initiatieven nemen: nu zijn er al projecten als Trampoline (*heroriëntatie van eerstejaarsstudenten, nvdr.*) en Tutorat (*stu-*

denten die bijlessen geven aan allochtone scholieren, nvdr.). Dat is allemaal nog redelijk bescheiden, maar je moet ergens beginnen en kijken wat dat oplevert. Je kan zoiets niet van dag op dag veranderen. Over vijf jaar zullen we zien waar we staan.

Dat klinkt erg berustend: andere maatregelen worden wel decretaal van dag op dag gewijzigd, maar als het over gelijke kansen gaat, moeten we 'over vijf jaar eens kijken'?

VAN LOON Geen enkel systeem wordt van de ene op de andere dag veranderd. We hebben net een cel voor gelijke kansen en diversiteit opgericht. Die moet zijn kansen krijgen. Pas na een aantal jaar kan je dat fatsoenlijk evalueren. Ik herhaal: globaal genomen is dit model zeker niet slecht voor ons.

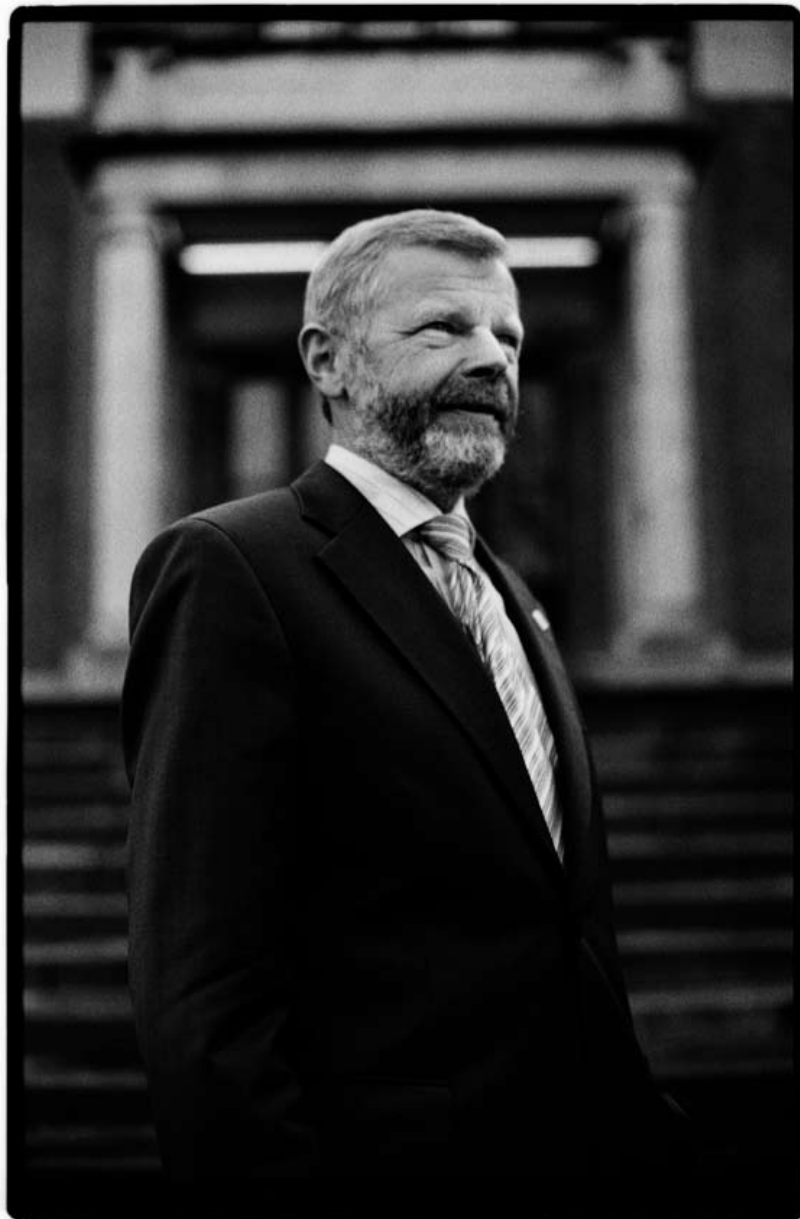
De financiering van het model is gebaseerd op onderzoeks- en onderwijsoutput. De resultaten moeten snel beschikbaar, direct meetbaar en onmiddellijk inzetbaar zijn. Hoe kan u dat inpassen in uw visie op de universiteit, waarin ook *Bildung* een plaats heeft?

VAN LOON Het één sluit het ander niet uit. Als universiteit kan je met dit model werken: als je weet waarop de financiering berekend wordt, kan je specifiekere werken. Dat wordt ook verankerd in een meerjarenplan, en intern wordt er toch herverdeeld. Het is een kwestie van evenwichten zoeken: je moet natuurlijk genoeg middelen genereren alvorens je kan herverdelen.

BLOEMPOT, BIECHTVADER, BEDRIJFSLEIDER

Ziet u zichzelf in uw functie van rector nog als academicus of bent u eerder een manager?

VAN LOON Goh, dat zijn grote woorden. Qua vorming ben ik een academicus, maar met een job als de mijne geraakt dat op de achtergrond: ik leid nu eenmaal een bedrijf. Mijn functie als rector bestaat uit drie delen. Eén derde van de tijd ben ik bloempot: ik figureer voortdurend op recepties, openingen en vele andere verplichte nummers. Een ander derde van mijn tijd aanhoor ik als biechtvader alle problemen: van de faculteiten, van het personeel, van de studenten... En de rest van de tijd zorg ik ervoor dat de eenheid en de grote lijnen be-

“Die pers, hé... Eertlijk gezegd, daar houd ik me niet meer mee bezig.”

waakt worden. Daar houdt een rector zich mee bezig.

U noemt zichzelf biechtvader. Bij de Studentenraad was er echter onvrede toen u niet reageerde op hun verzoek u uit te spreken over het financieringsdecreet.

VAN LOON Daar heb ik geen enkele vraag over gekregen.

Zij zeggen iets anders.

VAN LOON Daar weet ik niets van. Want ik sta voor alles open. Je moet echter weten waarover je debatteert: het is de minister die het financieringsdecreet schrijft, niet ik.

DE TWEE RECTOREN

De rectorverkiezingen werden op uw vraag vervroegd. Waarom precies?

VAN LOON Ik wilde er van af om persoonlijke redenen: ik moet voorzieningen kunnen treffen voor mezelf na mijn periode als rector. Maar ook voor de instelling is het beter zo: een verkiezingsstrijd die maanden aansleept, is een slechte zaak. Hoe sneller dat achter de rug is, hoe beter.

Kan een rectorverkiezing niet het moment zijn om een fundamentele discussie te voeren over waar de universiteit naartoe moet?

VAN LOON Een debat kan je altijd voeren, op de Raad van Bestuur bijvoorbeeld. Verkiezingen zijn daar volgens mij niet het geschikte moment voor: persoonlijke belangen primeren dan boven instellingsbelangen. Was er in Leuven twee jaar geleden veel debat tussen Torfs en Vervenne? *Just niks.*

Bij verkiezingen zijn natuurlijk wel meer mensen betrokken, en niet enkel het select clubje in de Raad van Bestuur.

VAN LOON Verkiezingsdebatten zijn enkel een herhaling van zichzelf, de kandidaten praten elkaar na. Beleidsdebatten worden op een ander niveau gevoerd.

Riskeer je geen verminderde betrokkenheid bij studenten en personeel, nu de examens en de semestervakantie nog maar anderhalve week achter de rug zijn?

VAN LOON Niemand gaat toch zijn kruit maanden van tevoren verschieten: een echt verkiezingsdebat duurt slechts drie weken, dat is in de politiek ook zo.

Nu wordt er een nieuwe rector verkozen die meer dan een half jaar aan de zijlijn moet staan terwijl u als een soort van een uitbollende rector van lopende zaken in functie blijft. Creëert dat geen moeilijkheden?

VAN LOON Neen, dat denk ik niet. Ik heb hier doelbewust voor gekozen: nu krijgt de nieuwgekozen rector de kans om op te bouwen en ik om af te bouwen. In veel bedrijven wordt de nieuwe CEO soms een jaar van tevoren aangeworven.

Er wordt weleens gefluisterd dat de politieke kleur van de kandidaten een belangrijke rol speelt bij de verkiezingen.

VAN LOON Daar heb ik in acht jaar werkelijk niets van gemerkt. Je kan toch geen politieke kleur op universiteitsbeleid plakken? Welke kleur zou je op mij plakken? Iedereen heeft natuurlijk zijn overtuiging, maar of dat meespeelt? Dat is echt een fabeltje.

Tot slot: wat doet een rector zoal na zijn rectorchap?

VAN LOON Ik heb al maatregelen genomen. Alle voorbereidingen zijn getroffen om de laatste zes jaar van mijn loopbaan af te sluiten op het internationale forum. Niets is zeker natuurlijk, er zijn nog andere mogelijkheden, maar meer zeg ik er niet over.

U stelt zich echter wel kandidaat voor het associatievoorzitterschap (zie p.9).

VAN LOON (*verheft stem*) Ik heb gezegd: alle voorbereidingen zijn getroffen voor een carrière op het internationale forum. Meer wil ik daar niet over kwijt. ■

U Aan het woord

De rector door andere ogen bekeken

STIJN COOLS, ASTRID DE WIT EN JONAS VINCKEN, FOTO: JONAS VINCKEN

We lieten niet enkel Francis Van Loon aan het woord over zijn beleid, ook een aantal mensen die met de rector hebben samengewerkt de afgelopen jaren deden graag hun zegje. *dwars* selecteerde enkele interessante citaten.

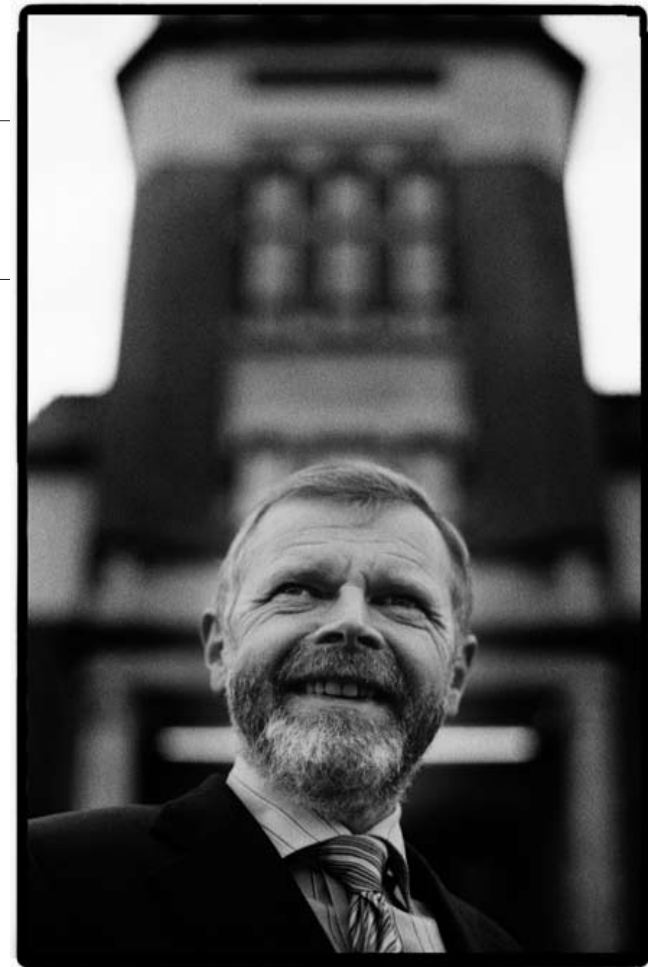
“Als bevoorrechte mediapartner heeft de *Gazet van Antwerpen* geen slechte verhouding met de rector. Aanvaringen waren schaars. Enkel als de UA slecht in het nieuws werd gebracht, kwam er al eens reactie. Bijvoorbeeld toen ik een aantal jaar geleden in de krant berichtte dat er in de R-blok op de Stadscampus asbest was gevonden: dat vond Van Loon niet zo grappig. Echt onbereikbaar zou ik hem niet noemen – al moet je soms lang wachten voor je hem aan de lijn krijgt, maar dat ligt meer aan zijn drukke agenda dan aan onbereidwilligheid. Zelf zal hij echter niet naar de pers stappen om met UA-nieuws uit te pakken, in tegenstelling tot Vervenne bijvoorbeeld, die geen kans onbenut laat om Leuven op een positieve manier in de kijker te zetten. In interviews is Van Loon altijd zeer vriendelijk, maar hij houdt zich nogal op de vlakte: hij schijnt wollige filosofie te verkiezen boven een concreet beschreven visie. Misschien heeft hij in het verleden slechte ervaringen gehad met uitspraken in de pers?”

– Peter De Meyer, *Gazet van Antwerpen*

“Wij hebben Francis Van Loon altijd ervaren als een zeer toegankelijke en vriendelijke rector. Als er zich problemen voordoen met betrekking tot het Assisterend/Bijzonder Academisch Personeel, vinden we altijd gehoor, al wordt de hete aardappel soms wel doorgeschoven naar anderen. Wat ik ten zeerste waardeer in Van Loon, is zijn grote persoonlijke betrokkenheid: hij kent iedereen bij naam en voornaam en weet iedereen te situeren. Naar men zegt is knopen doorhakken niet zijn sterkste kant. Misschien een gevolg van die al te grote persoonlijke betrokkenheid?”

– Een vertegenwoordiger van het Assisterend/Bijzonder Academisch Personeel

“Door zijn voluntarisme en zijn voorbeeldige loyaliteit is rector Van Loon erin geslaagd, met eerbied voor de specifieke cultuur van drie zeer verschillende instellingen, niet alleen om in overleg een materi-

ële en organisatorische fusie te realiseren, maar tevens om de eenheidsgedachte vorm te geven bij alle leden van onze academische gemeenschap. Voorwaar, geen kleine verdienste!”

– Prof. dr. Alex Vanneste, lid Onderwijsraad en Raad van Bestuur

“Onder Francis Van Loon is er een intensievere samenwerking gekomen tussen de stad en het Antwerps hoger onderwijs en dus ook de UA. Zo heeft Van Loon altijd Antwerpen Studentenstad sterk gesteund. Daarnaast kunnen we mede dankzij hem op de gronden van de Campus Drie Eiken onze topsportschool verder uitbouwen. Maar de belangrijkste verdienste van rector Van Loon is allicht de geslaag-

De tandem Van Dyck-Cantillon

JONAS VINCKEN

de fusie van drie universiteiten tot de Universiteit Antwerpen. Dit was geen gemakkelijke oefening, maar het is onder hem wel gelukt: vandaag spreekt iedereen over dé Universiteit Antwerpen.”

– Robert Voorhamme, Antwerpse schepen van Onderwijs

“Ik spreek hier ter persoonlijke titel en niet in naam van eender welke organisatie. Met de eemaking van de UA heeft Francis Van Loon heel wat verwezenlijkt, maar er zijn nog vele pijnpunten die door de nieuwe rector aangepakt moeten worden. Een universiteit bijvoorbeeld waarbij pluralisme geen abstract, maar een zeer concreet begrip is en waarbij alle studenten die dit begrip mee helpen realiseren, de nodige faciliteiten dienen te verkrijgen zoals de reguliere studentenclubs dat al jaren hebben. Tijdens het ambt van de huidige rector is dit probleem meermaals naar voren geschoven, maar helaas hebben deze gesprekken ons bitter weinig vooruit geholpen. Het is aan de nieuwe rector om hier daadwerkelijk rekening mee te houden.”

– Lode de Waele, student en voorzitter van Spectrum

Voor velen dé verrassing van de voorbije kiescampagne: Dirk Van Dyck kandideerde samen met die andere vice-rector, Bea Cantillon. Terwijl Van Dyck op het rectorchap mikte, richt Cantillon haar pijlen op het associatievoorzitterschap. Want ja, ook de Associatie Universiteit en Hogescholen Antwerpen (AUHA) kiest binnen enkele maanden een nieuwe voorzitter: dit mandaat gaat tegelijkertijd in met dat van de nieuwe UA-rector.

De AUHA is een samenwerking tussen de Universiteit Antwerpen, Karel de Grote, Hogeschool Antwerpen, Plantijn en de Hogere Zeevaartschool. Als de tandem Van Dyck-Cantillon zowel de rectorstitel als het associatievoorzitterschap binnenrijft, zal hun invloed in het Vlaamse onderwijslandschap dus aanzienlijk zijn. (Nu ja, alleszins die zeldzame keren dat de Antwerpse instellingen mogen meespelen met grote broertjes Gent en Leuven.)

De vraag is natuurlijk of dit samenwerkingsverband een electoraal succes zal blijken: zullen

de twee vice-rectoren voor elkaar stemmen kunnen ronselen of zullen ze voor elkaar, integendeel, een verlies betekenen? Kort na het verschijnen van deze *dwars* wordt die vraag alvast voor de helft beantwoord, want dan wordt bekend of Dirk Van Dyck het al dan niet tot rector geschopt heeft.

Of Cantillon associatievoorzitter wordt, valt nog enkele maanden langer af te wachten. Zet ze door haar alliantie met Dirk Van Dyck haar eigen verkiezing op het spel? Door nu al campagne te voeren voor Van Dyck, kant ze zich tegen Alain

Verschoren. Zal ze productief met hem kunnen samenwerken als niet haar *running mate*, maar Verschoren tot rector verkozen wordt?

De naam van één tegenstander van Cantillon willen we u alvast niet besparen: ondanks zijn aangekondigde internationale plannen (zie interview p. 4-7) heeft de huidige UA-rector, Francis Van Loon, zijn kandidaatstelling voor de AUHA reeds ingediend. ■

DATUM 22 OKTOBER 2007

Geachte Heer Secretaris,

Graag wil ik bij deze mijn belangstelling kenbaar maken voor het voorzitterschap van de Associatie Universiteit en Hogescholen Antwerpen. Daarom zend ik u – zoals bepaald door de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering – deze kandidaatstelling. Uiteraard begrijp ik dat het wenselijk zou kunnen zijn om de nodige overgangsmaatregelen te treffen in de periode tot de aanvang van het nieuwe academiejaar.

Met vriendelijke groeten,

Francis Van Loon

Bergen

NOORWEGEN

Hei!

Elkaar begroeten in Noorwegen is niet echt anders dan in België, zo zie je maar. Ik heb ondertussen al een kwart van mijn verblijf hier afgelegd en jij... drie dagen?! Hier zit ik dan in Bergen, de stad met de meeste regen, met de meest grijze wolken, met de meest diverse kleuren van huizen (als compensatie volgens mij), waar rubberen laarzen in elke schoenwinkel worden verkocht en door iedereen op straat worden gedragen, waar *the fish market* een toeristische plek is, waar alles naar het Noors wordt vertaald terwijl films ondertiteld zijn. En dit zonder familie, zonder vriend, zonder hond - zelfs mijn knuffel ligt nog thuis (wegens veel te groot om mee te brengen)! Waar ben ik aan begonnen? In de kamer komen, de deur valt dicht, een eerste keer alleen in een witte ruimte met blauwe gordijnen, je verwacht een groot raam, maar neen, één van de gordijnen bedekt een enorm stuk muur, met hout óveral, met oranje kussens en matras. Dit moet je dan 'thuis' gaan noemen voor vijf maanden. Na een slik (lees: huilbui nummer negen?) een paar foto's ophangen, boeken in de kast zetten, kortom: aankleden dit kot! En nu, een maand en acht dagen later betrap ik mij erop dat ik de neiging krijg om effectief naar 'thuis' te refereren terwijl ik mijn kamertje in Fantoft bedoel, dat ik kan ronddolen in de stad alsof ik ze van buiten ken, de taal vloeiend spreek en op en top Noors ben. Maar toch blijf ik vasthouden aan mijn Belgische neigingen (zeker dat hier nergens een frituur is? Mama, kan je nog wat chocola opsturen?) en wil ze delen met alle nationaliteiten. Cake maken die geen halfuur overleeft, cupcake-avonden organiseren waar hongerige gasten moeten toezien hoe de goddelijke dwergmuffins afkoelen en daarna door de koks overvloedig versierd worden (zou ik nog chocoladesaus maken en erover sprenkelen? Oh ja!)... Ik ben omringd door mensen 24/7 en ik zal er maar beter aan wennen. Maar natuurlijk zijn er ook de *ik-voel-me-eeenzaam-wat-oh-wat-zal-ik-deze-keer-bakken-momenten*. De liefde van een vriend gaat door de maag, of hoe zat dat ook weer?

Kos deg og ha det bra!

Fie *

POST

Coimbra

PORTUGAL

Olà Sofia!

Voor mij is het avontuur inderdaad nog maar net begonnen. Het afscheid thuis lijkt ondertussen al ver weg, maar veel tijd voor heimwee is er nog niet geweest. Drie volle dagen waarvan de zon, de mooie uitzichten, het vele ronddwalen mij bijblijven. Drie dagen vol tegenstellingen. Op dag één van het veilige, knusse bed van mijn leveling naar een onbekende kamer in Coimbra. Met een mede ex-Antwerpse studente slaap ik voor één nacht in een blijkbaar onveilige jongensgang. (Doe vooral de deur op slot, meisjes!) Op dag twee de stad verkend. Globale eerste indruk: Portugezen zijn vriendelijk en behulpzaam. Als je een beetje verloren loopt, krijg je een lift. Miguel van de internationale dienst helpt bij het zoeken naar koten en vergezelt ons bij het bezichtigen van de kamers. Mijn nieuwe Portugese kamergenote laat me graag zien waar je goedkoop busticketjes vindt. Die vriendelijkheid is echter zoek bij de Portugese honden. Ik verklaar mij nader: 's avonds staan we te wachten op een taxi om weer naar het centrum te geraken, maar deze rijdt ons voorbij. Al roepend en zwaaiend lopen we achter de taxi aan, echter zonder te letten op een horde honden die plots luidkeels blaffend vanuit de struiken tevoorschijn komen. Als in een slechte horrorfilm lopen ze achter ons aan en drijven ons in het nauw! Blaffende honden bijten niet, zei ik tegen mezelf, maar echt overtuigd was ik niet. Gelukkig kwam er een auto aan waardoor de mormels afdropen, en konden we nadien onze nog knikkende knieën vergeten bij een glas wijn. Vandaag dag drie en eerste Portugese aankoop gedaan: een zonnebril! Op dat vlak moet ik je jaloers maken, de zon is onze metgezel, waardoor het leven hier tot nu toe wat helderder lijkt. Jammer genoeg moet ik jouw bakkunsten wél missen.

Stuur jij me een cakeje, dan stuur ik je wat zon?

Liefs,

Annelien

Kort over onderwijs

Rationalisering van het hoger onderwijs

Vlaams minister van Onderwijs Frank Vandenbroucke (sp.a) heeft aangekondigd dat er tot 2011 geen nieuwe opleidingen meer mogen bijkomen in het hoger onderwijs. De ministeriële commissie die hierover advies geeft, vindt bovendien dat opleidingen die in 2012 geen minimum van 80 en tegen 2015 geen 115 studenten halen verplicht een rationalisatieplan moeten opstellen. De opleidingen zouden niet geschrapt worden, maar dat dit als een dreigement klinkt is wel duidelijk. De commissie ziet wel oplossingen in het gemeenschappelijk maken van bepaalde opleidingsonderdelen. Er wordt ook voor uitzonderingen gezorgd: opleidingen voor knelpuntberoepen, unieke opleidingen als dans of richtingen met een levensbeschouwelijke inslag worden beschermd.

200.000 euro om evolutieer te redden

Filosoof Johan Braeckman krijgt van de UGent 200.000 euro om in Vlaanderen de evolutieer te verdedigen tegen het creationisme en theorieën over intelligent design. Braeckman zal de kennis over de evolutietheorie verbeteren met een website, lezingen en debatten. "Aan Newton of Einstein twijfelt niemand," zegt hij, "maar over de evolutietheorie, die nochtans een van de sterkste wetenschappelijke theorieën is die er bestaan, heerst wel onzekerheid." Één op vijf Vlamingen hecht weinig geloof aan Darwins bevindingen.

VUB-professor Frank Thevissen ontslagen

De professor Marketing en Communicatie, die bekend is dankzij De Stemtest op de VRT, het omstreden 'Stemmenkampioen' in Het Laatste Nieuws en zijn mediatieke optredens als opiniemaker, wordt door de VUB op 1 maart ontslagen. Dit zou echter niks te maken hebben met zijn carrière in de media. Hij kreeg twee negatieve evaluaties op rij en werd dus onvoldoende bekwaam geacht zijn docentenambt verder uit te voeren. Van een inbreuk op de academische vrijheid is er volgens rector Van Camp geen sprake.

Boeken op Google

Dankzij een samenwerking tussen de UGent en Google zullen binnen drie jaar 300.000 boeken uit de universiteitsbibliotheek online beschikbaar zijn. De Genste Boekentoren is namelijk aan een opknapbeurt toe en zal voor beperkte tijd haar deuren sluiten. Om te garanderen dat studenten aan hun broodnodige leesmateriaal geraken, worden massaal boeken ingescand. Door boeken gratis aan te bieden, wil Google zich voorstellen als nobele gigant. Maar zullen studenten dan nog wel naar de bib afzakken als die opnieuw opengaat? Hoofdbibliothecaris Sylvia Van Peteghem maakt zich geen zorgen: volgens haar vinden steeds meer studenten de weg naar de bib, de ideale ontmoetingsplaats. Bovendien, zegt ze, is de informatie op internet niet altijd correct.

Universiteit Antwerpen pakt uit met structureel diversiteitsbeleid

In een stad waarin 40% van alle leerlingen geen Nederlands spreekt, is het essentieel dat de in-, door- en uitstroom van studenten in het hoger onderwijs gegarandeerd wordt, zo stelt het departement Wetenschappelijke en Maatschappelijke Dienstverlening van de UA. Om dit mogelijk te maken worden verschillende bestaande initiatieven gebundeld in de centrale cel 'gelijke kansen en diversiteit'. Naast het departement WMD zijn ook mensen van het departement Onderwijs en de Studentgerichte Diensten vertegenwoordigd in de cel. Een van de initiatieven van de UA is het Tutoratproject, waarbij studenten bijles geven aan leerlingen uit het middelbaar. Andere initiatieven concentreren zich onder meer op het begeleiden van studenten met een taalachterstand of functiebeperking en zorgen voor de heroriëntatie van studenten die een verkeerde studiekeuze maakten (het zogenaamde Trampolineproject).

uit de pers
geplukt

Speling op de spelling

Studeren met dyslexie?!

Creatief omgaan met taal wordt niet altijd in dank afgenomen. Dyslectici kunnen daarvan meespreken. Dyslexie is immers een leerstoornis die tot uiting komt bij het lezen en schrijven. Op het eerste gezicht lijkt dyslexie een onoverkomelijk probleem voor wie verder wil studeren. Toch zijn er enkele moedigen die het aandurven. Zou het dan wel mogelijk zijn?

Wat is dyslexie?

Iedereen heeft er ooit wel eens van gehoord. De meesten onder ons kunnen het ook plaatsen binnen het domein van de leerproblemen. Verder reikt onze kennis over dyslexie meestal niet. Dominiek Sandra, professor psycholinguïstiek aan de UA, brengt duidelijkheid over deze verwarrende leerstoornis. Beschrijven wat dyslexie niet is, blijkt gemakkelijker dan een sluitende definitie te geven: "Een dyslecticus heeft een normaal IQ, een normale socio-economische achtergrond en geen aanwijsbare visuele of

motorische stoornissen. Toch scoort hij zeer laag op lezen en schrijven."

"Velen denken dat visuele verwarringen (b als d of p zien) het hoofdprobleem vormen van dyslectici", stelt Sandra. "Dyslexie is namelijk ontdekt door een oogarts. Letterspiegelingen zijn ook effectief een opvallende fout bij de meeste dyslectici. Uit nader onderzoek bleek echter dat het een taalspecifieke moeilijkheid is, waarvan bijvoorbeeld de letterspiegelingen het gevolg zijn. De onderliggende moeilijkheid blijkt niet visueel te zijn, maar een probleem bij het omzetten van letters naar klanken uit de gesproken taal. Als men vroeg aan dyslectische kinderen om vreemde lettertekens (bijvoorbeeld Chinese) te memoriseren en later tussen soortgelijke tekens te herkennen, konden ze dit even goed als niet-dyslectici. Dyslectici kunnen dus de tekens perfect visueel waarnemen en onthouden, maar ondervinden moeite om hieraan klanken te koppelen." Professor Sandra vergelijkt het met een fotolens die scherp of onscherp kan staan: de fonologische perceptie van dyslectici staat minder scherp dan die van anderen. Toch moeten dyslectici de moed niet opgeven. Er zijn wel degelijk vlotte

lezers onder deze groep. Dit hebben ze meestal te danken aan compensatiestrategieën. Dyslectici zullen door veel te lezen de schade kunnen beperken. Zo onthouden ze de spelling van woorden, en kunnen ze deze vlot reproduceren. Nieuwe woorden of woorden uit een vreemde taal zullen echter altijd iets meer aandacht vragen. Zelfs volwassen dyslectici hebben moeite met betekenisloze, verzonden woorden zoals *blimatorf* of *grumpian*, omdat ze dan moeten terugvallen op de vaardigheid om letters naar klanken om te zetten. Precies die vaardigheid is bij hen onvoldoende geautomatiseerd.

Klinkt dyslexie als een leuke aanwinst - waardoor spellingsfouten minder vernederend zijn - vergis je dan niet, want het probleem is effectief waar te nemen in het brein. In vergelijking met niet-dyslectici, blijkt er bij dyslectici minder activiteit te zijn in de linkerhersenhelft wanneer ze een beroep doen op hun fonologische capaciteiten. Er wordt momenteel veel onderzoek gedaan maar wat het probleem nu precies is, weet de wetenschap nog niet.

a b c d e f g h j k l m n

Wat doet de universiteit?

Isabelle Vloeberghs van de dienst Studieadvies en Studentenbegeleiding begeleidt studenten met leerstoornissen. Bij haar kunnen studenten, mits een attest van een erkend diagnostisch centrum, hulp vragen. Deze hulp kan bestaan uit bijzondere faciliteiten voor onderwijs en examens enerzijds, of individuele begeleiding anderzijds. Verder kunnen studenten vanaf dit academiejaar via de dienst Studieadvies en Studentenbegeleiding het softwareprogramma Sprint Plus huren. Deze software zorgt voor een snelle omzetting van geschreven naar gesproken teksten, en biedt ondersteuning bij het schrijven in verschillende talen. Omdat studenten met dyslexie een probleem hebben met informatieverwerking, is het voor hen moeilijk om tegelijk te luisteren

en notities te nemen tijdens colleges. Daarom werd een systeem uitgewerkt waardoor studenten met dyslexie gebruik kunnen maken van notities van andere studenten. De bijzondere examenfaciliteiten die bij dyslexie het meest worden aangevraagd zijn extra examentijd, examenvragen in een groter lettertype en mondelinge toelichting bij schriftelijke examens.

“De dyslectische student heeft in Vlaanderen officieel geen ‘rechten’, in tegenstelling tot de Nederlandse dyslectische student. Hij kan deze faciliteiten nooit ‘opeisen’”, stelt Vloeberghs. Ze ervaart dit echter niet als een nadeel. “De vraag is niet zozeer: ‘waar heeft een student recht op?’, maar wel: ‘waar heeft een student nood aan?’ Doordat we de faciliteiten voor studenten met dyslexie niet in het examenreglement vastleggen, kunnen we voor elke student een pakket faciliteiten op maat uitwerken. Elke student is verschillend, elk probleem is uniek, dus de aanpak ook. Natuurlijk blijft de toekenning van concrete faciliteiten op deze manier afhankelijk van de docenten. Over het algemeen zijn deze echter heel flexibel. De faciliteiten die worden aangevraagd veranderen de leerstof ook niet. De nadelen van een leerstoornis zijn niet te onderschatten: bijzondere faciliteiten helpen alleen de negatieve gevolgen ervan zo beperkt mogelijk te houden.”

Misbruik is moeilijk, aangezien men een officieel attest moet voorleggen. Als dit is binnengebracht bij het Studenteninformatiepunt (STIP), wordt men uitgenodigd voor een gesprek, en aan de hand hiervan wordt de aanvraag via de rector in orde gebracht. Het dossier blijft bij de studentenbegeleider. Concrete vragen voor onderwijs- en examenfaciliteiten worden via de ombudsdienst of rechtstreeks doorgegeven aan de betrokken docenten. De dyslecticus staat er dus heus niet alleen voor!

Wat doet Minister Vandenbroucke?

Door middel van zijn nieuwe financieringsmodel wil minister Vandenbroucke de instroom van studenten met een functiebeperking in het hoger onderwijs stimuleren. Dit model subsidieert onderwijsinstellingen op basis van het aantal studiepunten dat door de ingeschreven studenten verworven wordt. Het voorziet een extra wegging voor studenten met ►

“ **Wat precies het probleem is, weet de wetenschap nog niet.** ”

1
2
3
4
5
6
7
8
9
0

► een functiebeperking: de studiepunten van deze studenten worden anderhalf keer geteld. Onderwijsinstellingen kunnen volgens dit model dus extra financiering ontvangen van de overheid voor studenten met een handicap. Een groot probleem van dit voorstel is echter de definitie van 'handicap'. Voorlopig zal de weging enkel worden toegepast op studenten die bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap ingeschreven zijn. Van de grote groep studenten met een functiebeperking is dit slechts een kleine minderheid. Van de groep studenten met dyslexie voldoet bijna niemand aan dit criterium.

anderen. Wat wel een grote rol heeft gespeeld, is dat ik ongelofelijk gemotiveerd was en bereid alles te geven om te slagen." Toch kan Pieter de invloed van dyslexie niet helemaal ontkennen. "Als ik een paper of een scriptie moet indienen, zorg ik altijd dat het door iemand is nagelezen. Bij die correcties blijkt dan wel dat ik niet helemaal op het niveau van medestudenten sta, maar met een spellingscorrector op de computer kom je al ver. Ik heb ook het geluk dat de meerderheid van mijn examens mondeling zijn." Toekomstige studenten met dyslexie moeten volgens Pieter geen schrik hebben om de stap naar het hoger onderwijs te zetten. "Je moet

In tegenstelling tot de Nederlandse dyslectische studenten hebben hun Vlaamse tegenhangers geen specifieke rechten.

Een ervaringsdeskundige

Pieter zit in het masterjaar van een universitaire opleiding. Op achtjarige leeftijd stelden artsen bij hem dyslexie vast. Er werd hem op de lagere school een type-8-school (Bijzonder Onderwijs) aanbevolen. Zijn ouders hebben dit advies in de wind geslagen. Nu, zoveel jaren later, presteert Pieter zeer goed in een universitaire opleiding. Hij heeft nooit een beroep gedaan op bijzondere faciliteiten. "Ik heb mijn eerste twee jaar wel heel hard moeten werken. Ik was zo goed als dag en nacht bezig met mijn studie. Ik ben mij eigenlijk nooit echt bewust geweest van het feit dat ik harder moest werken dan de

natuurlijk wel beseffen dat het niet allemaal vanzelf zal gaan. Je zal hard moeten werken om gemiddelde punten te halen. Maar het is niet onoverkomelijk!" ■

TEKST: LIES VAN GRIEKEN

FOTO: MAXIE ECKERT

dwars zoekt **MEDEWERKERS**

wij geven uw passie voor journalistiek, layout of fotografie onderdak

Interesse? Mail ons op dwars@ua.ac.be of spring eens binnen op een van onze vergaderingen op woensdagavond om 20u in ons redactielokaal (Paardenmarkt 91, Antwerpen)

Pro

Inperken van ondeskundigheid – niet van topsalarissen

Het beperken van managers-salarissen is nergens voor nodig op drie voorwaarden: aanbod, transparantie en deskundigheid. Aanbod in de markt is primordiaal, dan kan de vrije markt spelen. In een krappe of gesloten markt kan je anomalieën verwachten. Transparantie of het ervoor zorgen dat er op een open wijze over gedelibereerd wordt, is de tweede voorwaarde. Werken aan een meer open markt met duidelijke informatie is dus de beste manier om managerslonen competitief te houden. De corporate-governancebeweging is goed op weg om dit te onderbouwen. Vanaf het ogenblik dat meerdere partijen - lees: onafhankelijke bestuurders in het remuneratiecomité - een mening gaan vormen, krijg je de nodige transparantie. Dit is op zichzelf echter nog niet voldoende: te vaak denkt men dat het hebben van onafhankelijke bestuurders ipso facto ook deskundigheid waarborgt. Dit is een naïef standpunt, zo blijkt uit de praktijk. Net zoals met betrekking tot alle andere strategische en economische beslissingen voor de onderneming is ook hier amateurisme uit den boze. Als onafhankelijke bestuurders kwalitatief hoogstaande beslissingen willen nemen over salarissen van de CEO en het directiecomité, dan moeten ze dit doen op basis van deskundigheid en daar zijn velen vandaag *apprenti sorcier*; ze baseren zich op enkele gegevens die ze kennen en in het beste geval op een recente salarisstudie. Ze hebben echter geen deskundigheid of training in het analyseren van een functie en hoe dit zich vertaalt naar een salaris-pakket. Nog minder beschikken ze over een set van regels om een salaris te bepalen binnen de context van respectievelijk land, markt, sector en de onderneming zelf. Topsalarissen inperken is een dwaasheid, die salarissen ondeskundig bepalen evenzeer. Daar moet worden aan gewerkt.

Patrick Meirlaen, Managing Partner van The Future Alliance (headhunting en organisatiekantoren)

Miljoenenmanagers?

De kerst- en cadeautjesperiode is intussen alweer een tijdje achter de rug. Ook heel wat bedrijven waren in december gul met geschenken: in Nederland mocht een topmanager zelfs 80 miljoen euro opstrijken. Het debat over de verloning van topmanagers was prompt terug van weggeweest. *dwars* laat econoom Arjen van Witteloostuijn en headhunter Patrick Meirlaen elk hun licht schijnen over deze kostbare materie.

Het debat dat het Academisch Forum hierover organiseerde, ging door op 18 februari en heeft u gemist. Dat kan u echter goedmaken door op maandag 25 februari en maandag 3 maart mee te gaan discussiëren over respectievelijk kernenergie en de staatshervorming, telkens om 20u in R-002.

Eigen ^{eerst} gelijk

JONAS VINCKEN

Contra

Topinkomens, nog maar eens

Over de beloningen van de bedrijfselite bestaat veel debat. Dat een klein deel van de bevolking het ene na het andere miljoen binnenrijft, leidt tot onbegrip en verontwaardiging. De werknemer, van hoog tot laag, wordt voortdurend 'afgerekend' op haar of zijn prestaties. Aan de top is de relatie tussen prestatie en beloning echter helemaal zoek. De kleine groep van bovenbazen geeft geen krimp, en doet alsof zij over zulke verbluffende talenten beschikt dat ook volgend jaar de beloning weer met dubbele cijfers omhoog moet. In de Verenigde Staten is de groei van de topinkomens al sinds de jaren tachtig van de vorige eeuw explosief. De vele boekhoudschandalen hebben het debat aangewakkerd, zonder veel resultaat. Ondanks de publieke verontwaardiging zijn deze verschillen sindsdien alleen maar verder opgelopen, ook in België. Een groot deel van de topbeloningen is direct gerelateerd aan de beursontwikkeling vanwege krankzinnige aandelen- en optiepakketten. Ook wanneer uitsluitend naar loon en bonussen wordt gekeken, is de ongelijkheid groot: in 1970 ontving een Amerikaanse opperbaas 30 keer het gemiddelde loon van werknemers, terwijl de afstand tussen top en werknemer in 2002 een factor 90 bedroeg. Een zichzelf verrijkende top vraagt zonder blikken of blozen van de werkvloer om zich permanent te matigen. Dat deze tweedeling in de samenleving gaat wrikken, mag geen verbazing wekken. Het zet de arbeidsverhoudingen op scherp. Uiteindelijk is deze ontwikkeling niet goed voor de betreffende ondernemingen, en ook niet voor de samenlevingen waarin zij opereren. Een ontsporend proces van zelfverrijking heeft negatieve langetermijngevolgen voor de economische groei omdat het de motivatie van het personeel fnuikt en de arbeidsverhoudingen op scherp zet.

Arjen van Witteloostuijn, econoom en hoogleraar aan de UA

TEKST: VITO ADRIAENSSENS
FOTO'S: SAMUEL DE WILDE

Kung Hei Fat Choi!

Of: een gelukkig nieuwjaar! “Nieuwjaar?” Ja, nieuwjaar! Op 7 februari vierden de Chinezen nieuwjaar. Om die reden organiseerde Kung-Fu school Tith-Ngaw Pai (De IJzeren Buffel) op zaterdag 9 februari een grootse optocht om het Jaar van de Rat in te luiden. Na een korte demonstratie van hun acrobatische toeren op het De Coninckplein, zetten de IJzeren Buffels hun Eenhoorndans verder in de Van Wesenbekerstraat, om aldus de Chinese handelszaken in te zegenen. Traditiegetrouw hingen de winkeliers kroppen sla aan hun gevels die de eenhoorn moeten lokken. In de kroppen sla zou geld verborgen zitten dat naar een goed doel gaat. Na het ‘verorberen’ van het geld strooit de eenhoorn de blaadjes sla in het rond, hetgeen een frisse start symboliseert. De inzegening ging ook gepaard met het ontsteken van traditioneel vuurwerk, dat – naast de sla – in lange slierten aan de huizen werd gehangen. Het geluid van de explosies moet de boze geesten afschrikken, en dit effect had het alvast op de toeschouwers, wiens oren niet bestand waren tegen de luide knallen. Onder deze toeschouwers waren echter weinig Chinezen te bespeuren. Dit had allicht te maken met het feit dat het Chinese nieuwjaar twee dagen eerder werd gevierd, en daarbij komt dat de periode rond dit feest jaarlijks gepaard gaat met een tijdelijke migratie. Net zoals wij vieren de Chinezen immers ook het liefst nieuwjaar met hun vrienden en familie.

De Chinese gemeenschap viert met dit Jaar van de Rat haar 4705de jaar, al bestaat er onenigheid omtrent de correcte telling met als gevolg dat sommige Chinezen zich pas in het jaar 4645 wanen. Het Jaar van de Rat wordt gekarakteriseerd door innovatie en belangrijke ontwikkelingen, het symboliseert een jaar van actie en ondernemen. De rat is geboren onder het teken van charme, is extravert en populair, en toont vaak een groot sociaal engagement. Het ontbreekt hem/haar niet aan mensenkennis en werklust, maar zijn/haar zelfvertrouwen speelt hem/haar soms parten. Op financieel vlak is de rat nogal gierig, en zal hij/zij niet snel oude spullen weggooien.

Wil u ook het Chinese nieuwjaar goed inzetten, dan bent u eigenlijk al te laat. Maar als u de volgende gebruiken in acht heeft genomen op 7 februari dan komt u er nog goed vanaf, want wat u toen deed zou volgens de Chinezen wel eens uw hele jaar kunnen bepalen.

Ramen en deuren open zetten om het geluk binnen te laten.

De lichten 's nachts aanlaten om de boze geesten die uw nieuwe jaar kunnen verpesten weg te jagen.

Zoetigheden eten om u van een 'zoet' jaar te verzekeren.

Het huis volledig schoonmaken vóór nieuwjaar om het geluk proper binnen te laten.

Nieuwe pantoffels aandoen die gekocht zijn vóór het nieuwe jaar, dit staat symbool voor het trappen op mensen die over u gerod-

deld hebben.

Een bad nemen in pompelmoesbladeren de nacht ervoor zal u een gezond nieuw jaar opleveren.

Was u per ongeluk met de volgende zaken bezig op 7 februari, dan zullen wij bidden voor uw zieltje.

Nieuwe schoenen kopen op de eerste dag van het nieuwe jaar is uit den boze want het woord 'schoenen' klinkt hetzelfde als 'het kwade' in het Mandarijns.

Uw haar wassen wordt beschouwd als het wegwassen van uw geluk (hoewel ook hier de Chinezen hygiëne wel eens laten voor- gaan op traditie)

Het huis schoonvegen op de eerste dag van het nieuwe jaar staat gelijk aan het wegvegen van het geluk.

De eerste dagen van het nieuwe jaar over de dood praten is ongepast.

Boeken kopen brengt ongeluk want het woord 'boek' is een homoniem van het woord 'verliezen'.

Zwarte of witte kledij dragen mag niet, want zwart staat symbool voor ongeluk en wit is een traditionele begrafenis kleur in China.

Hebt u op uw kot ook last van feestende ratten, laat dit jaar dan het vergif in de kast staan en feest lekker mee.

Meer foto's op de volgende pagina's ►

Nederlanders komen graag in Antwerpen shoppen of gaan eens naar de cinema. De laatste jaren is er echter ook sprake van een toenemend aantal Nederlandse studenten. Aan interviewkandidaten voor dit artikel was dus geen gebrek. *dwars* sprak met Esther van den Heuvel uit Gorinchem (Zuid-Holland) en Johan Heeren uit Sprundel (Noord-Brabant).

TEKST: MAUREEN DEURINCK, FOTO'S: SUZY DEURINCK (P.21) EN YVES EMMERS (P. 20)

“Voor mij geldt wat voor zoveel andere Nederlandse studenten geldt: ik werd uitgeloot voor de opleiding Diergeneeskunde in Nederland en heb toen besloten om naar België te gaan,” legt Heeren uit. Een aantal Nederlandse universiteiten en hogescholen voerde voor bepaalde opleidingen een numerus clausus in: slechts een beperkt aantal studenten wordt toegelaten na een soort loterij. Aspirant-studenten worden, afhankelijk van de puntenlijst van het middelbaar, in verschillende categoriën verdeeld. Hoe beter de punten, hoe groter de kans op toelating. Studenten met een hoog gemiddeld cijfer worden zonder meer toegelaten en hoeven niet deel te nemen aan de “loterij”.

“De opleiding die ik wilde volgen heeft helemaal geen numerus clausus,” zegt Esther van den Heuvel. Ze volgt een master-na-master

Journalistiek aan de Lessius Hogeschool. “Om dezelfde opleiding in Nederland te doen, moest ik eerst een schakeljaar doorlopen. In Antwerpen hoeft dat niet, dus ik heb besloten om hier te komen studeren. Bovendien leek het me leuk om eens in een ander land te wonen. Hiervóór heb ik een tijd in Tsjechië en een tijd in Spanje gezeten en nu was ik nieuwsgierig naar het leven in België. Het bevalt me goed en ik vind de opleiding interessant. Ik merk wel een verschil met mijn Belgische medestudenten. Ze praten bijvoorbeeld zachter en geven tijdens de colleges minder snel antwoord op vragen van de professoren.”

Frans Van Meir, decaan van de faculteit Diergeneeskunde aan de UA, beaamt dit: “Tijdens de colleges merken we dat studenten afkomstig uit Nederland vaak wat assertiever zijn en de aangeboden stof niet zonder meer

Pindakaas, luide gesprekken en een Hollands accent

Nederlandse studenten in Antwerpen

Esther van den Heuvel

overnemen.” Dit bevestigt het beeld van Hollanders: luidruchtig en veel praat. Zorgt dit voor problemen tijdens het lesgeven? “Assertief betekent niet agressief.” De lessen verlopen op een gewone manier zonder chaos. Decaan Van Meir is positief over de assertiviteit: “Ook buiten de colleges nemen Nederlandse studenten meer deel aan activiteiten van de universiteit dan de Belgische. Dat zien we bijvoorbeeld in de faculteitsraad.”

Er is in de klas van Johan Heeren geen duidelijk groepsgevoel. Nederlandse en Belgische studenten trekken weinig met elkaar op. “Dat merkte ik vooral aan het begin van dit jaar. We zijn bijna allemaal afgelopen oktober begonnen aan deze opleiding, dus het is nog wat nieuw en iedereen moet misschien nog wennen,” verduidelijkt Heeren, “maar het valt me toch op dat ik weinig contact heb met Belgische medestudenten. Ik vind ze veel minder open dan Nederlandse en maak daarom bijvoorbeeld minder makkelijk een praatje. Aan de andere kant: misschien vinden mijn Belgische medestudenten mij wel veel te druk en misschien praat ik teveel,” lacht Heeren.

Meer Hollanders?

Van Meir ziet geen duidelijke stijging van het aantal studenten uit Nederland in zijn faculteit. “Er zijn er nu 58. Vorig jaar waren er 48; het jaar daarvoor 56.” Over heel de UA is er wel een

toename te zien. Andere faculteiten blijken ook Nederlanders aan te trekken. Zo is het bij de noorderburen bijvoorbeeld niet mogelijk om twee talen in één opleiding te studeren. Wie toch twee talen wil leren op universitair niveau zal twee volledige opleidingen naast elkaar moeten doen. In België kunnen studenten wél twee talen combineren in één opleiding.

En dan zijn er natuurlijk nog de financiën. Het collegegeld in Nederland ligt bijna driemaal hoger dan hier. 1500 euro per jaar voor een hogeschool- of universiteitsopleiding is een slordige veertig kilometer ten noorden van Antwerpen geen ongewoon bedrag. Daar staat tegenover dat iedere Nederlandse student een studiebeurs ontvangt. De basisbeurs voor degenen die thuis wonen bedraagt 92 euro per maand. Kotstudenten hebben een beurs van 256 euro per maand. Bovendien is het vrij gemakkelijk een lening voor de studies te krijgen.

Misschien is er dan toch niet zoveel verschil tussen België en Nederland op dit gebied. Decaan Van Meir ziet het dan ook meer als één regio. “Veel Nederlandse studenten in België komen uit het zuiden van Nederland. Voor hen is Antwerpen vaak de dichtstbijzijnde universiteit.” De Brabantse steden Tilburg en Eindhoven hebben een universiteit, maar wie bijvoorbeeld geneeskunde of talen wil leren kan daar niet terecht.

Lunchcultuur

In Antwerpen heerst volgens Van den Heuvel een andere manier van werken. Tijdens de colleges zijn Nederlanders misschien assertiever, Belgen maken meer aantekeningen en doen dat op een gestructureerde manier. “Ik neem alleen een pen mee naar de les, maar medestudenten gebruiken verschillende kleurtjes en een lineaal. Dat ben ik niet gewend. Vaak zie ik ze ijverig schrijven, terwijl ik dan denk: ‘dat staat ook op de sheets op internet.’ Mijn aantekeningen zijn chaotischer,” lacht Van den Heuvel. “Er wordt hier ook rustiger en uitgebreider gegeten tussen de middag: een echte lunchcultuur.” Daar waar studenten in bijvoorbeeld Rotterdam of Tilburg snel een boterham tussendoor eten, gaan studenten hier op hun gemak ergens zitten voor de lunch. Van den Heuvel vindt het een goede gewoonte en doet graag mee.

“De opleiding vind ik leuk en ik woon hier goed, maar ik denk dat ik na de ManaMa toch in Nederland ga werken, hoewel de werksfeer hier volgens mij meer ontspannen is. In Nederland is er veel concurrentie en netwerken is erg belangrijk.” Johan Heeren heeft nog niet besloten waar hij gaat werken: “Ik kijk waar ik een goede baan kan vinden. Of dat nu in België, in Nederland of in een ander land is, dat maakt mij weinig uit. Ik ben niet zo aan één plaats gebonden.” ■

“Misschien vinden mijn Belgische medestudenten mij wel heel druk of misschien praat ik teveel.”

Decaan Frans Van Meir (l.) en Johan Heeren

'No Country for Old Men'

Film

De gebroeders Coen schieten opnieuw in de roos met 'No Country For Old Men'. Na twee Golden Globes en een Directors Guild Award maken ze immers kans op acht Oscars, en niet onverdiend. In hun nieuwste film zien we een terugkeer naar vroegere Coen-thrillers als 'Blood Simple' (1984) en 'Miller's Crossing' (1990), al wordt het korset nu net iets strakker aangesnoerd.

Josh Brolin speelt Llewelyn Moss, een jager die in de Texaans-Mexicaanse woestijn op een waar bloedbad stuit, en aldaar – naast veel lijken en drugs – twee miljoen dollar vindt. Llewelyn besluit het geld te houden, maar wordt al snel opgejaagd door Anton Chigurh (Javier Bardem), de sociopaat van dienst. Het paddenstoelkapsel van laatstgenoemde is minstens even gruwelijk als de manier waarop hij met zijn slachtoffers speelt alvorens ze koelbloedig te vermoorden – en u die dacht dat Woody Harrelson langer dan vijf minuten in beeld zou zijn. De plot is rechtstreeks ontleend aan de gelijknamige roman van Cormac McCarthy, wiens werk de Coen brothers inspireerde tot het maken van een strakke western-thriller die in schril contrast staat met de doldwaze komedies die ze de laatste jaren draaiden (zoals 'O Brother, Where Art Thou?' uit 2000), maar die anderzijds perfect past in het eigenzinnige universum van de twee broertjes uit Minneapolis. De film is tevens prachtig gefotografeerd door Coen-routinier Roger Deakins, die na 'The Assassination of Jesse James by the Coward Robert Ford' (2007) opnieuw bewijst dat hij het Amerikaanse westen op virtueuze wijze weet te vatten. Voor 'No Country' liet Deakins zijn pot vaseline echter thuis. Houdt u van spanning, rare kapsels, dode Mexicanen en het buikje van Tommy Lee Jones, wacht dan niet langer om dit meesterwerk te gaan bekijken. Houdt u meer van geriatrische films à la 'Pauline en Paulette', of autistische kaskrakers zoals 'Ben X', dan bent u ziek en blijft u beter thuis.

'No Country for Old Men' – Joel & Ethan Coen, 2007, 122 min. Sinds 23 januari in de zalen.

VITO ADRIAENSSENS EN SAMUEL DE WILDE

dwars

Gij zult niet lasteren

Theater

Het Toneelhuis brengt naar 'De Geruchten' van Hugo Claus het gelijknamige toneelstuk onder regie van Guy Cassiers en met theatergezelschap Olympique Dramatique. Guy Cassiers is sinds 2006 artistiek leider van het Toneelhuis en regisseert in mei het derde deel van zijn 'Triptiek van het kwaad'. Olympique Dramatique is een vierkoppig gezelschap dat onder meer ook in 'De Parelvisser' te zien was. *dwars* ging voor u een kijkje nemen.

Alegem, 1966. Verloren zoon René Catrijsse komt na drie jaar militaire dienst en desertie in Afrika terug naar Vlaanderen. Samen met hem valt er een plaag mysterieuze sterfgevallen het dorp binnen. De ene na de andere inwoner sneuvelt aan diverse onverklaarbare kwalen.

De obscure doden en vooral het aantal en de willekeurigheid van de slachtoffers roepen veel vragen op in de kleine dorpsgemeenschap. Al snel na de eerste sterfgevallen gonst het dorp van de roddels en 'de oudste van de Catrijsse' wordt er meteen aan gekoppeld.

Het boek, met zijn vele verschillende vertelstandpunten, wordt in het stuk inventief en schitterend verbeeld: een mechanisch bord zoals in treinstations en vlieghavens maakt duidelijk welke personages er aan het woord zijn. De kenmerkende scroll-geluiden en het penetrant klokgetik maken het effect nog charmanter.

De technologische omlijsting die zo typisch Cassiers is, is ook deze keer verbluffend: een verblindend ensemble van grootse spiegelconstructies en hun reflecties van het schitterende lichtspel. De realistische en komische geluidseffecten en de uitstekende acteurprestaties maken de voorstelling tot een wondermooi en toegankelijk geheel.

Zinderend teksttheater begeerlijk voor oog en oor, zowel voor kenners als voor leken die hun eerste stapjes in de wondere wereld van Claus en theater zetten. 'De Geruchten' is terecht een aanrader.

'De Geruchten' van 19 tot en met 22 maart 2008 in de Bourlaschouwburg. Voor voorstellingen buitenshuis, zie www.toneelhuis.be.

SARAH SCHRAUWEN

recenseert

'Jukebox' van Cat Power

Muziek

Chan 'Cat Power' Marshalls nieuwste geesteskind draagt de titel 'Jukebox' en is, zoals u wellicht al vermoedde, een coverplaat. Muzikaal gesproken is de cd een schipperen tussen de bluesritmes van Chans vorige telg 'The Greatest' (2006, Matador) en de meer intimistische teneur van haar oudere nummers, hetgeen een plaat oplevert die wederom enkele pareltjes bevat.

Chan is met 'Jukebox' inmiddels aan haar tweede coverplaat toe. Op haar eerste – 'The Covers Record' (2000, Matador) - transformeerde ze onder andere '(I Can't Get No) Satisfaction' van The Rolling Stones, 'Red Apples' van Smog, en 'Naked If I Want To' van Moby Grape tot nummers die in het hoofd van de luisteraar blijven spoken, en dat doet ze hier weer. Zoals op 'The Greatest' wordt Chan wederom muzikaal ondersteund - ditmaal door de leden van haar nieuw aangeworven live band The Dirty Delta Blues – en dat schrikt de ouwe getrouwen misschien af, maar daar is geen reden toe. De muzikale "breuk" die 'The Greatest' betekende in het Cat Power pantheon, en die Chan Marshall tot het sterrendom katapulteerde, is immers relatief. Op 'Jukebox' nemen Chan en haar band onder andere het werk van Frank Sinatra ('New York'), George Jackson ('Aretha, Sing One For Me'), Bob Dylan ('I Believe In You'), Janis Joplin ('Woman Left Lonely') alsook Cat Power ('Metal Heart') onder handen. De nummers dragen aan de oppervlakte niet dezelfde stempel van de getroebleerde melancholicus die de meesten onder ons in de oudere nummers van Chan Marshall herkennen, maar zoals 'The Greatest' is ook 'Jukebox' een cd die langzaam bezit neemt van de luisteraar en die met zijn ogenschijnlijke lichtvoetigheid erg charmeert.

Luistertips zijn het hypnotiserende 'Ramblin' (Wo)man' (Hank Williams) en het prachtig uitgevoerde 'Don't Explain' (Billie Holliday), twee nummers waar Chans stem bij momenten weer eens recht door het hart snijdt. Er is echter geen enkel nummer dat het beluisteren niet waard is, dus u kan zich maar best naar de plaatselijke platenboer reppen. Als u de Deluxe edition koopt, krijgt u er een tweede CD bij met nog eens vijf covers, waaronder een innemende upbeat cover van 'Naked If I Want To'.

Cat Power, 'Jukebox'. Matador Records, 2008.

VITO ADRIAENSENS

We zoeken, we zoeken

Poëzie

**er is geen einde en geen begin
wij lossen niet op, wij kunnen niet schuilen
wij horen hoe ergens, dichtbij, een krekel
begint met zijn lied, haperend eerst, dan dapper
en onverstoord, we vinden hem niet
maar we zoeken, we zoeken**

Ze vergeleek de Herman de Coninckprijs met een schaamteloze afvalrace die de waardigheid van de poëzie en haar dichters ondergraaft. Ook Van hee's winnende voorganger, Charles Ducal, beklagde zich eerder in *dwars* over de bijbehorende mediaspelletjes. Want, hoe hard de tamtam rond gedichten ook luidt en hoe bekroond bundels als 'Buitenland' wel zijn, ze worden zelden gelezen. Tijd om daar verandering in te brengen.

Het gedicht 'Zomereinde aan de Leie', dat onlangs de publieksprijs kreeg, werd afgedrukt op posterformaat. Toch lees je de bundel beter in zijn geheel, als een lange zucht die nostalgisch klinkt maar nooit bitter – of zoals Czeslaw Mislosz het dicht: "Niet uit droefheid vraag ik dit maar al mijmerend". De jury van de Herman de Coninckprijs waardeerde de intieme werkelijkheid in Van hee's poëzie "die met herinneringen, geheimen, eenzaamheid te maken heeft en met een zoeken naar een vroeger verband." Dat zoeken is er één zonder vinden, maar wordt zo vertederend beschreven dat de poëzie in het dolen zelf al haar bestemming krijgt. Thema's als reizen, de tijd en het weer roepen vergankelijkheid op, en toch komt alles "terug in golven". Het voortvluchtige vertaalt zich in gestroomlijnde verzen zonder punten, zonder hoofdletters. Witregels bepalen de fluisterende toon van de bundel, die zich steeds weer afvraagt en aftast. Beeldend en ritmisch registreert Van hee het stille onderweg zijn der dingen, naar een rand, iets tussenin, een beetje buiten-land. En dat reizen is als "wonen in treinen, [...] schommelen achter de ramen en alles begrijpen".

Eerdere commentaren bleven haken aan de "overgeromantiseerde" beelden in Van hee's poëzie en bestempelden de bundel als "irrelevant" en "passé". Weerspiegelt Van hee's ijdele, doch hoopvolle zoektocht naar een buitenland niet net de postmoderne crisis van het centrum? Misschien romantisch, misschien hedendaags - maar vooral erg mooi.

Miriam Van hee, 'Buitenland'. De bezige bij, 2007.

KIRSTEN CORNELISSEN

Wereldleider zoekt babbel

Europees Commissievoorzitter Barroso onder studenten

TEKST: STIJN COOLS, FOTO'S: JONAS VINCKEN

“ De EU kan mee een mentaliteitswijziging teweeg brengen. Meer concreet denk ik aan het aanmoedigen van nationale overheden om het publieke transport op een minder vervuilende manier te laten verlopen. ”

Studenten en wereldleiders, normaliter blijven beiden ver uit elkaars buurt. Dat is echter buiten José Manuel Barroso gerekend. Hij vindt het heerlijk studenten te ontmoeten, beweert hij. Meer zelfs, ook de studentenpers staat hij maar al te graag te woord. Gelukje voor *dwars*, dat met knikkende knieën naar Gent afzakte.

Er bestaat geen machtiger Europeaan dan Barroso. Deze minzame Portugees is voorzitter van de Europese Commissie. Dat maakt hem een spilfiguur bij het tot stand komen, veranderen en finaliseren van de Europese wetgeving. UGent-rector Paul van Cauwenberge omschrijft hem dan ook treffend als “een Europese president avant la lettre”.

Op 30 januari deed Barroso de Universiteit Gent aan. Hij gaf er een lezing van een half uurtje en ging achteraf in debat met studenten. Dit gebeurde op uitnodiging van het Internationaal Studentenforum (ISF) en het centrum voor EU-studies van de UGent. Het was niet de eerste keer dat het ISF een erg bekende gast wist te strikken voor een lezing. In het verleden waren onder meer Jaap De Hoop-Scheffer (secretaris-generaal van de NAVO) en Dr. Jacques Rogge (voorzitter van het IOC) te gast.

NASH VS BARROSO

Het lijkt wat irreeël voor een relatief kleine Vlaamse universiteit, naar internationale normen alleszins, om zo'n belangrijk politiek figuur te ontvangen. Toch is het niet onmogelijk, zo liet voorzitter van het ISF Matthias Laevens optekenen na het debat. "We hebben een brief naar Barroso gestuurd om hem uit te nodigen. De rector heeft die brief ook ondertekend. Barroso zegde onmiddellijk zijn komst toe. Het was wel even wachten tot hij een plaatsje vrij had in zijn agenda."

Ook de Universiteit Antwerpen kreeg in het recente verleden bekende namen over de vloer. Zo vergastte vorig jaar nog dr. John F. Nash Jr. de universiteit met een bezoek om zijn eredoctoraat in ontvangst te nemen. Hij kreeg dit voor het principe van het Nash-evenwicht, een cruciaal concept in de economie. Zijn leven is verfilmd in de Hollywood-kaskraker 'A Beautiful Mind'. Nelson Mandela ontving ook een eredoctoraat in 2004 maar moest toen om gezondheidsredenen verstek geven. Dit jaar zal de bekende Israëliische auteur Amos Oz een Antwerps eredoctoraat krijgen.

Eredocoraten blijken dus een ideaal excuus om prominenten naar de universiteit te halen. Barroso moest het echter zonder stellen. Dat bleek geen onoverkomelijk probleem te zijn. Hij was gecharmeerd

doordat de uitnodiging tot bezoek mee werd ondersteund door studenten.

Het studentenleven is hem dan ook niet helemaal onbekend. In zijn jonge jaren was hij lid van een maoïstische studentenbeweging die het dictatoriale regime van Caetano in Portugal bekampte. Na zijn studies bleef Barroso de universiteit trouw en ging er aan de slag als lesgever.

Barroso's engagement verschoof van extreemlinks naar gematigd conservatief rechts doorheen de jaren. Hij besloot zijn academische carrière eventjes in de koelkast te zetten om het in de Portugese politiek waar te maken. Dat is hem aardig gelukt. Hij werd ondermeer minister van Buitenlandse Zaken en uiteindelijk zelfs premier. In 2004 verruilde hij dat ambt voor het voorzitterschap van de Europese Commissie, een post waar ook Guy Verhofstadt op aasde.

EU-EIGENAAR

Barroso steekt van wal met de mededeling dat hij ervan geniet studenten te ontmoeten. "In mijn job als voorzitter van de Europese Commissie moet ik de uitdagingen van Europa aan de meest diverse publieken uitleggen. Wanneer ik met Europese studenten praat ben ik altijd zeer tevreden vast te stellen dat deze echt 'bezet' hebben genomen van Europa. Dankzij het Eras-

mus-programma en de Bologna-hervormingen is Europa de lucht geworden die jullie inademen, in België zelfs meer dan op andere plaatsen."

Zieltjes winnen heet dat dan. Weinig jongeren zijn echter vertrouwd met de werking van Europa. *dwars* mag Barroso één vraag stellen en wierp hem die bedenking voor de voeten. Meer concreet: is de afstand tussen jongeren en politiek Europa niet simpelweg te groot?

Daarop mijmert Barroso even weg: "In mijn tijd was het een avontuur om van Portugal naar Spanje te reizen. We moesten uren en uren wachten en een heleboel papierwerk invullen. Het was vreselijk. Jongeren kunnen nu gewoon door heel Europa reizen zonder enige problemen."

Daartoe beperkt zijn antwoord zich niet: "Ik denk dat Europa nergens méér gevoeld wordt dan hier. Brussel is dan ook vlakbij (*lucht*). Er is een zekere afstand tussen de werking van de Europese Commissie en jongeren. Maar dat is niet alleen een probleem van Europa. Ook op nationaal niveau bestaat er een dergelijke afstand. Er is onderzoek naar verricht en wat blijkt: veel mensen hebben meer vertrouwen in de Europese instituties dan in hun nationale instituties."

Hij vervolgt: "Toegegeven, er moet beter worden gecommuniceerd, en ook de wet-

geving bijvoorbeeld moet vereenvoudigd worden om zo de burger wat dichterbij te brengen. Als de perceptie bestaat dat de Europese beleidsvoering te veraf is, dan is het onze plicht dat gat dicht te rijden." ►

"Dankzij het Erasmus-programma en de Bologna-hervormingen is Europa de lucht geworden die jullie inademen, in België zelfs meer dan op andere plaatsen."

- Dat gebeurt dus ondermeer door te debatteren op de UGent. Het verdere doorvragen van VTM-verslaggever Stefaan leert dat Barroso het enorm apprecieert om niet enkel met politici in debat te moeten gaan; de mening van studenten vindt hij ook relevant. Het is voor hem bovendien een uitstekende manier om eens input te krijgen buiten de geijkte kanalen.

Barroso ondervinden. Een studente verwijt hem met een al te vervuilende wagen rond te rijden. Haar vraag pikt in op het ambitieuze klimaatplan dat de Europese Commissie eerder die maand aangenomen heeft.

Barroso blijft onbewogen bij die uithaal en benadrukt nogmaals het belang van economie en ecologie uit te balanceren. “Com-

investeren kan er heel wat bereikt worden.”

Voor de Gentse universiteit heeft Barroso een paar Audi's klaar staan, en dat is zijn goed recht, zo claimt hij toch: “Ik geloof in vrije keuze en vrije wil voor ieder individu. Dat neemt niet weg dat de Europese Unie mee een mentaliteitswijziging teweeg kan brengen. Meer concreet denk ik aan het aanmoedigen van nationale overheden om het publieke transport op een minder vervuilende manier te laten verlopen.”

McCain? Clinton? Barroso?

De vraag wie Barroso als toekomstig Amerikaans president verkiest, wordt vakkundig afgewimpeld. “Ik heb enkel nog maar met John McCain en Hillary Clinton gesproken. Ik weet dat beiden zich willen inzetten voor het milieu, en dat stemt me hoopvol. De andere kandidaten heb ik echter nog niet ontmoet. Daar kan ik dan ook geen uitspraken over doen.”

Terwijl 2008 in het teken van de Amerikaanse verkiezingen staat, bereidt Europa zich voor op het aanstellen van een nieuwe commissievoorzitter in 2009. Of Barroso voor een tweede termijn gaat, ook daar wenst hij zich niet over uit te spreken. Wel zet hij nog maar eens het belang van de Europese Unie in de verf.

Niet veel later valt het doek: Barroso wordt onder een daverend applaus de aula uit geëscorteerd en het gros van de toeschouwers gaat zich bedrinken op de aansluitende receptie. De meningen over het optreden van Barroso zijn relatief unaniem. Het was vooral een evenement, iets om eens meegemaakt te hebben, maar inhoudelijk was het niet bepaald een hoogvlieger. Veel nieuws werd er inderdaad niet verteld.

Maar dat is waarschijnlijk de bedoeling ook niet. Zowel de organisatoren als Barroso hebben hun pr kunnen verzorgen, en de aanwezige studenten houden er een boeiende namiddag aan over. Nu is het wachten op de volgende grote naam, bij voorkeur één die de Universiteit Antwerpen aandoet. Vladimir Poetin schijnt boeiende lezingen te geven. ■

Studenten die hun kennis over Europa verder willen aanscherpen op de Universiteit Antwerpen, moeten zich wenden tot de master in de Internationale Politiek. Europa is daar een belangrijk component van het vakkenpakket en zou volgend academiejaar nog meer centraal komen te staan. Er is ook nog de Europakring Antwerpen (EKA). Deze studentenvereniging organiseert activiteiten in het kader van de Europese Unie. Debatavonden à la EU vs UK of een uitstapje naar het Europese Parlement behoren tot het programma.

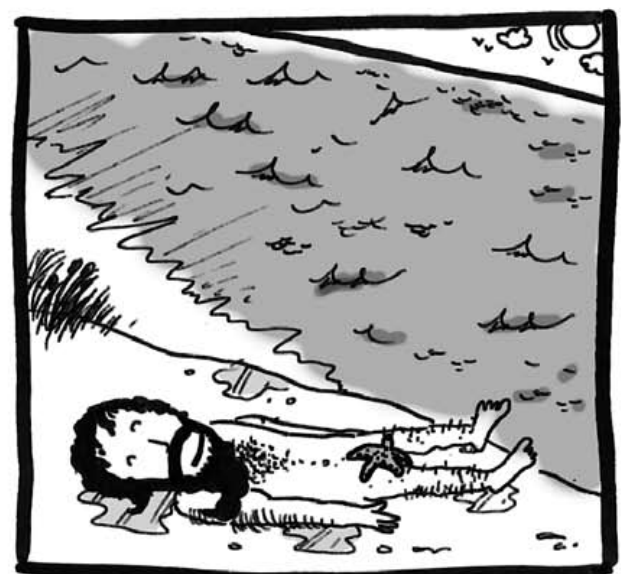

VERVUILENDE VIERWIELER

Input kan er echter ook komen in de vorm van een bits geformuleerde vraag, zo moet

petiviteit moet er zijn,” stelde hij, “maar ook het klimaat mag niet uit het oog verloren worden. Door in hernieuwbare energie te

ODYSSEUS SPOELT AAN OP OGYGIA ...

www.jangojim.be

Tijdens de examenperiode lijkt de wereld even stil te staan. Niets is echter minder waar, want de gekke nieuwtjes bleven binnenstromen. Hier volgt een onthutsende selectie van uw SMS-dienaar.

De Indonesische politie moet nog een lesje leren. Op een avond pakte zij enkele voetballers uit Ghana op voor het "flirten met meisjes" en "verstoren van de harmonie van getrouwde koppels". Beste meneer de agent, wat is hier zo raar aan? Worden voetballers per slot van rekening niet een hele dag getraind om achter hun ballen aan te lopen?

Van een cliché gesproken: een Nederlandse man weigert in een zelfbedieningsrestaurant

zijn salade te betalen. Hij wordt aangehouden voor diefstal, wat op zich niet zo speciaal is, tot blijkt dat de man 15.000 euro op zak heeft. Hoeveel salades zouden dat zijn?

Vrouwen, opgepast! In Duitsland heeft een zware jongen een nieuwe methode ontdekt om ruzies te beëindigen. Mannen, als je meer dan 128 kilo zwaar bent en je vrouw weegt ongeveer de helft daarvan, ga even twee minuten op haar zitten en je zal gegarandeerd nooit meer ruzie hebben. Kostprijs: vijf jaar cel.

Het pikante nieuws van de maand komt uit een rondvraag aan de universiteit van Cambridge. Voor hen die nog van studierichting willen veranderen: studenten Geneeskunde zijn het

meest actief in de slaapkamer en de theologen onder ons het minst. Bovendien blijkt een kwart van de studenten aan sm te doen. Hmm, volgende keer die volledige narcose toch maar weigeren.

De blooperprijs van de maand gaat naar een Afghaanse zelfmoordterrorist. De man had het gemunt op de opening van een moskee waar een aantal belangrijke militaire gezagsdragers aanwezig zou zijn. Bij het verlaten van zijn huis struikelde hij echter over het opstapje en ontplofte. Om van dood te vallen, niet?

Deze is voor de liefhebbers van China. Je hebt waarschijnlijk al gehoord van een zoo waar ezels levend aan tijgers gevoederd worden

als attractie, misschien zelfs van een zoo waar beren op fietsjes rijden, maar een zoo in Fujian doet al het mogelijke om de menselijke verbeelding te tarten. Daar kan je sinds kort zien hoe leeuwen op de rug van een paard kruipen en rondjes rijden.

Nog ééntje om het af te leren. Op een golfterrein in Florida sloeg een 92-jarige oude man een *hole-in-one*. Niet zo merkwaardig, denk je, tot je hoort dat de arme man al meer dan tien jaar blind is. Klein applausje graag.

WIM COREYNEN

{ extra cathedra }

PAUL PELCKMANS²

“Wie is de echte Paul Pelckmans?” Het is een vraag die deze *dwarsredacteurs* - en ongetwijfeld vele anderen met ons - al ettelijke studiejaar bezighoudt. U hebt reeds door dat er meer dan één Paul Pelckmans op de UA rondloopt. De literatuurwetenschapper en de chirurg zijn zelfs neven. *dwars* ging op zoek naar de waarheid achter de academische *Doppelgänger*.

Paul Pelckmans, literatuurwetenschapper

Wie is de echte Paul Pelckmans?

De echte PP is uiteraard degene die te bereiken is op het mailadres paul.pelckmans@ua.ac.be. Dat is dus mijn neef, die ook nog eens een paar jaar ouder is dan ik en dus het ‘eerstegeboorterecht’ kan claimen. Als literatuurwetenschapper die zich vooral met romans bezighoudt, vind ik het overigens best prettig niet helemaal echt te zijn: zo ben ik zelf een beetje fictie.

Wie zijn uw grootste idolen?

Ik heb in mijn leven al naar veel mensen opgekeken en hoop er nog een paar topfiguren bij te ontdekken. Ik heb twee UA-collega’s die zich kennelijk nooit laten leiden door enige behoefte zichzelf in het zonnetje te zetten; omdat ze uiteraard niet beseffen dat dat

hen absoluut bijzonder maakt, zal ik ze niet noemen. Het is overigens niet absoluut uit te sluiten dat er meer dan twee collega’s in dat profiel passen. Sinds de fusie kan ik niet alles bijhouden en zou het dus, al heb ik er zwaar mijn twijfels bij, in principe kunnen dat er wel vier onopvallend perfecte mensen op de campus rondhangen. In dat geval vormen ze een mooi tegenwicht voor onze excellentiecentra, die noodgedwongen én maar al te graag in de kijker lopen.

Welke lectuur zou u Paul Pelckmans aanraden?

In deze context kan ik bezwaarlijk minder dan mijn neef een dubbelgangersverhaal aanraden. Omdat wij als Pelckmansen geen van beiden van tierlantijntjes en ook niet van occulte pretenties houden, kies ik het nuch-

terste uit de verzameling: ‘De man in duplo’ van de Portugese Nobelprijswinnaar José Saramago. Als mijn neef dat ook doorneemt, weten we allebei hoe we ons dubbelgangerschap niet moeten aanpakken. En misschien nog dit: ik heb me nooit met stambomen beziggehouden, maar wel uitgekeken naar romanpersonages die Pelckmans heten. De enige die ik tot nog toe vond zijn meteen alweer een duo, gepast Antwerps maar wel twee... dokters, die in ‘Siska van Rozemael’ (Conscience) van vader op zoon huisarts zijn van Siska’s familie. Mijn UZA-neef blijkt dus ook qua literaire verankering een stuk echter dan ik.

Wat smeert u ‘s ochtends op uw boterham?

Choco en, als ik een keer geen vroege bus moet halen, een stukje Franse kaas.

“Eigenlijk zijn we twee verschillende takken van eenzelfde boom.”

Paul Pelckmans, chirurg

Wie is de echte Paul Pelckmans?

Moeilijk om zeggen wie nu de echte Paul Pelckmans is. Hoewel we dezelfde stamvader hebben, zijn we heel verschillend. Toch zijn er overeenkomstige karaktertrekken: standvastigheid, eigen mening voorop, breed politiek geïnteresseerd, neiging naar het contemplatieve. De verschillen liggen in de diversificatie: de ene heeft zijn weg gevonden in de letteren, de andere in de geneeskunde. Eigenlijk zijn we twee verschillende takken van eenzelfde boom.

Wie zijn uw grootste idolen?

Er zijn meerdere personen die ik bewonder om specifieke eigenschappen: Caesar om zijn organisatie-talent, Cicero voor zijn welsprekendheid, Sir Thomas More die ten onder ging aan zijn principes. De groot-

Bent u een sportief type?

Qua sport kom ik niet verder dan lange wandelingen.

Wat zou u doen als u één dag Paul Pelckmans kon zijn?

Ik zou zo'n dag waarschijnlijk veiligheidshalve verlof nemen: ik durf niet denken aan de catastrofes die ik mijn patiënten op de hals zou halen als ik ze echt probeerde te helpen. Misschien het perfecte excuus om eens rustig een goed boek te lezen: daar heb je als literatuurwetenschapper onder de huidige werkvoorwaarden nu eenmaal geen tijd voor.

Met welke filmster zou u graag eens een romantische scène spelen?

ste voorkeur gaat uit naar J.S. Bach omwille van zijn muziek, ontsproten aan zijn religieuze overtuiging.

Welke lectuur zou u Paul Pelckmans aanraden?

Ongetwijfeld heeft mijn neef meer gelezen dan ikzelf en ik kan me niet voorstellen dat hij de boeken die ik hem zou aanraden nog niet gelezen heeft. Mijn keuze is veruit Marguerite Yourcenar. Onvoorstelbaar hoe deze vrouw personen en karakters kan beschrijven: 'Mémoires d'Hadrien' en 'L'Œuvre au noir' zou ik iedereen aanbevelen. Bovendien zal mijn neef genieten van het literaire niveau van de Franse taal.

Wat smeert u 's ochtends op uw boterham?

Elke dag hetzelfde: confituur. Stereotiep, zoals stu-

Film is niet aan mij besteed; hier zou ik het advies van mijn collega's uit Theater-, Film- en Literatuurwetenschap moeten vragen. Ik vrees overigens dat ik een bijzonder slecht acteur zou zijn!

Wat is uw lijfspreuk?

Ik ken nogal wat oude woorden die ik graag beurte-lings als lijfspreuk zou hanteren. Als ik er één moet uitpikken die me geregeld door het hoofd schiet en die me elke keer wijzer lijkt, kom ik in het Oude Testa-ment terecht: "Gij zult het geknakte riet niet breken". Staat, dacht ik, ergens bij Jesaja, maar mocht voor mijn part in de Tien Geboden.

denten altijd op dezelfde plaats gaan zitten in een leslokaal.

Bent u een sportief type?

Ik zou het graag zijn.

Wat zou u doen als u één dag Paul Pelckmans kon zijn?

Mijn grote achterstand in de literatuur inhalen.

Met welke filmster zou u graag eens een romanti-sche scène spelen?

Wat denkt u van Marilyn Monroe?

Wat is uw lijfspreuk?

"Doe wel en zie niet om." ■

met de Antwerpenaar zijn de Antwerpenaren

Zeggen wat ze níet is, gaat misschien vlotter dan op te sommen wat ze allemaal wel doet. Joke van Leeuwen is geen man en Vlaams noch Hollands. De omschrijving volstaat om te beseffen dat Antwerpen een speciale, nieuwe stadsdichter heeft. Die recente titel is er slechts één uit de vele: kinderboekenschrijfster, illustratrice, cabaretière, auteur van volwassenenpoëzie – Joke van Leeuwen mag haar lijstje activiteiten zelf aanvullen. Een 'straffe madam' over verhuizen, hokjesdenken en digitale poëzie.

TEKST: KIRSTEN CORNELISSEN
EN SABETH SNIJDERS
FOTO'S: JONAS VINCKEN

Joke van Leeuwen

nieuwe stadsdichter

Hoewel u in Vlaanderen veel naambekendheid geniet en talrijke prijzen ontvangen heeft, luidt de reactie op uw benoeming wel eens: "Waarom een Hollandse?"

Joke van Leeuwen Ik vind mezelf geen echte Hollandse. Ik ben meer dan veertig jaar geleden voor het eerst naar België verhuisd. Mijn belangrijkste vormende jaren heb ik in Brussel en omstreken doorgebracht. Ook in Antwerpen trouwens, waar ik op de academie heb gezeten. Ik beschouw mezelf echter net zo min een Vlaamse. Ik ben, zoals vele anderen, iemand met twee culturen in zijn hoofd.

In bepaalde gedichten schetst u een treffend beeld van iemand die als buitenstaander in een vreemde stad komt.

Van Leeuwen Ik heb een serie gedichten gemaakt waar ik als titels zinnen gebruik die ik tegenkwam toen ik pas in Brussel woonde. Wanneer je als dertienjarige vanuit een klein dorp in een wereldstad terecht komt, ondervind je een soort cultuurshock. Plots blijken allerlei dingen waarvan je dacht dat ze doodgewoon waren hele-

maal niet zo gewoon. Dan merk je opeens dat ze typisch protestants of Hollands zijn. Die ervaring heeft me geleerd dat het belangrijk is niet in hokjes te denken.

Dat verhuizen lijkt een invloed te hebben op uw werk. Nogal wat personages in uw kinderboeken zijn 'ontworteld' en zoeken naar een plek.

Van Leeuwen Eigenlijk ben ik daar nu niet meer mee bezig, dat is allemaal zo lang geleden. Maar inderdaad, ik ben niet geboren en getogen op één plek zoals anderen en dat creëert misschien een licht gevoel van ontworteldheid. Je kan het ook anders zeggen: je kan je net thuis voelen doordat niet alles hetzelfde

is als voorheen. Ik heb een thuisgevoel juist op plaatsen waar veel verschillende mensen en meningen samenkomen. Antwerpen is zo'n open plek, ik heb me nog nergens zo goed gevoeld als hier. In tegenstelling tot wat men soms vertelt, heb ik niet het gevoel dat Antwerpen onvriendelijk is tegenover Nederlanders. Men heeft me meteen meermaals gevraagd om te werken aan projecten. Hoewel je hier niet geboren bent, mag je toch mee Antwerpenaar zijn met de Antwerpenaren.

In uw kinderboeken en poëzie kijkt u met een frisse blik naar alledaagse dingen. Helpt een grote stad u om verwonderd te blijven en op een 'kinderlijke' manier de wereld te ervaren?

Van Leeuwen Ik wil benadrukken dat 'kinderlijk' niet 'infantiel' betekent, mensen begrijpen dat soms verkeerd. Mijn taal kan eenvoudig klinken, maar is daarom niet eenduidig. Ik houd ervan woorden uit te kleden, te kijken naar wat letters kunnen doen, of dat nu voor kinderen of

voor volwassenen is. Het is een soort van teruggaan naar de kern, naar het begin. Men moet mij echter niet het etiket opkleven van kinderschrijfster – dat stadium ben ik al lang voorbij, mijn oeuvre is breder. Ik vind het net mooi dat ik verschillende leeftijden bereik, misschien speelt het wel in mijn voordeel voor het stadsdichterschap. Moeyaert kon dat ook, over de grenzen heen schrijven. Het maken van kinderboeken helpt mij om niet blasé of cynisch te worden, en het bruisende, veelvormige leven in een stad is daarbij wel inspirerend.

Hoe gebeurt de selectie van de stadsdichters eigenlijk?

Van Leeuwen Dat weet ik helemaal niet. Ik kreeg gewoon op een dag een telefoontje waarin ze me vroegen of ik interesse had.

Het element performen lijkt alvast een belangrijke rol te spelen bij de selectie.

Van Leeuwen Ja, het valt mij ook op dat ze dichters kiezen die niet bang zijn om op een podium te kruipen. Ik hoop echter dat ik tijdens mijn stadsdichterschap ook andere dichters op een of andere manier zichtbaarder kan maken. Hugo Claus en Leonard Nolens beslisten om geen stadsdichter te worden, maar hun poëzie verdient zeker een plaats in Antwerpen, zodat wat je ziet veelvormig is.

De stad kiest blijkbaar ook bewust voor toegankelijke poëzie, zodat er een groot publiek bereikt kan worden. Gaat dit niet ten koste van de kwaliteit van poëzie?

Van Leeuwen Je moet als stadsdichter beseffen dat je niet alleen ►

Ik wil naar de mensen toe gaan, en in de openbare ruimte nieuwe vormen vinden om mijn gedichten zichtbaar te maken.

► voor jezelf bezig bent. Als je echt hermetische poëzie schrijft, is er geen communicatie. Toch geeft Antwerpen haar stadsdichters de vrijheid om volledig op hun eigen manier poëzie te bedrijven. En dat is uniek. In andere steden zie je soms dat stadsdichters verplicht worden voor elke gelegenheid een soort sinterklaasachtig versje te produceren.

Toch merkt iemand als Charles Ducal op dat het tegenwoordig niet meer gaat om de poëzie zelf, maar om haar spel- en spektakelwaarde, om de publieke betrokkenheid.

VAN LEEUWEN Ik blijf denken dat bij het stadsdichterschap de poëzie zelf een belangrijke rol speelt. Anders zouden ze niet kiezen voor dichters die hun sporen al hebben verdiend met de poëzie.

Zijn kritiek betreft vooral de manier waarop literaire prijzen tegenwoordig worden uitgereikt. Bij de Herman de Coninckprijs kan het publiek net als bij een televisieshow sms'en voor een laureaat.

VAN LEEUWEN Ik begrijp zijn kritiek. Die vercommercialisering is een algemene tendens van de laatste jaren en treft vooral het prijzencircuit. Die publieksstemmingen gebeuren om de mensen te betrekken, maar ik ben er geen voorstander van. Je krijgt altijd situaties waar schrijvers gaan ijveren voor stemmen. Dat heeft wel eens tot resultaten geleid waarvan ik dacht dat ze toch niet helemaal zuiver waren. Het is veel leuker als je een prijs wint en er iemand voor je deur staat met een bos bloemen en de mededeling dat je hebt gewonnen, dan dat men zo'n close-up van je gezicht maakt vlak voor je te horen krijgt wie de winnaar is, zodat het publiek goed kan "meeleven". Literatuur moet op een andere dan commerciële manier waarde krijgen. Ik vond het dan ook spijtig dat Jeroen Brouwers de Prijs der Nederlandse Letteren weigerde omdat hij het prijzengeld te laag vond. Dat stelt inderdaad niet veel voor in vergelij-

king met andere commerciële prijzen - en als zelfstandige kunnen we het geld altijd goed gebruiken - maar het zou toch mooi zijn als een prijs gewoon om de naam en de eer blijft bestaan. Hetzelfde geldt trouwens voor het stadsdichterschap: ik krijg per jaar ongeveer vijfduizend euro, dus voor het geld hoef ik het niet te doen.

Heeft het stadsdichterschap voor u, naast een literaire en sociale, ook een politieke functie?

VAN LEEUWEN Je moet alert blijven voor wat er in je stad gebeurt, maar ik vind niet dat je je moet uitspreken voor

bepaalde partijen.

U zal dus eerder de vorige stadsdichter Bart Moeyaert volgen die er bewust voor koos om niet deel te nemen aan een evenement als 0110.

VAN LEEUWEN Wel, ik denk dat je dat evenement evengoed als een maatschappelijk statement had kunnen beschouwen. En dát vind ik wel belangrijk. Ik zie het stadsdichterschap als een maatschappelijk engagement. Daar ben ik trouwens beter in dan in rechtstreeks politieke acties. Ik wil naar de

Het maken van kinderboeken helpt mij om niet blasé of cynisch te worden en het bruisende, veelvormige leven in een stad is daarbij wel inspirerend.

mensen toe gaan, en in de openbare ruimte nieuwe vormen vinden om mijn gedichten zichtbaar te maken.

Vindt u een essay zoals dat van Ramsey Nasr in De Standaard, waarin hij duidelijk zijn visie geeft over een politieke situatie, dan ongepast tijdens het stadsdichterschap?

VAN LEEUWEN Nee, dat niet. Naar aanleiding van die tekst zei Nasr dat je de dichter en de persoon los van elkaar moet kunnen zien. Hij beschreef in dat essay een persoonlijke mening en dat wil niet zeggen dat hij diezelfde mening ook in zijn stadsgedichten uit. We hebben allemaal verschillende rollen. De ene keer speel je die rol, de andere keer een andere. Zo zou het bijvoorbeeld kunnen dat ik als eerste vrouwelijke stadsdichter eens ga nadenken over de rol van vrouwen en kinderen in een stad.

Uw eerste stadsgedicht, te zien aan de muur van de Meerminne, is niet gedrukt maar geprojecteerd: een primeur.

VAN LEEUWEN Dat eerste gedicht heb ik bijna als een scenario geschreven. Omdat ik ook in beelden denk, vind ik het erg belangrijk dat vorm en inhoud samengaan. De keuze om het gedicht te projecteren heeft bovendien te maken met de verplaatsbaarheid: het mooie aan stadspoëzie is dat meerdere mensen het tegelijkertijd kunnen zien en lezen, zodat poëzie iets gezamenlijks wordt. Hierbij kan digitale poëzie erg handig zijn. Ik wil immers niet enkel in het centrum blijven zoals de vorige dichters, maar ook de districten betrekken. Voor de rest zou ik graag de minder typische onderwerpen aanraken. Er is al aardig wat geschreven over de gekende Antwerpse monumenten, maar de haven is bijvoorbeeld nog niet aan bod gekomen... Meer ga ik nog niet verklappen. Elk gedicht blijft best een verrassing. ■

Wat de Antwerpenaar uit gaat stelen, zal hij in maart broederlijk delen

YANNICK DEKEUKELAERE

Zestien graden bij dit schrijven en de lente is nog lang niet begonnen, dat stemt ons blij. Als het weer even zonnig blijft, kan maart niet stuk. Wat de cultuur betreft zijn de verwachtingen alvast erg mooi. De hele wereld verzamelt aan de Schelde en u kan het allemaal gaan zien.

1/02- 4/05 Muhka: Santhal Family (op onze grote aardbol neemt India steeds meer plek in; deze tentoonstelling geeft een overzicht van de moderne en hedendaagse kunst die uit dat grote land komt)

29/02- 8/06 Fotomuseum: Patrick De Spiegelaere (behalve persfoto's ook beelden voor kunstboeken, kalenders, boekomslagen, hoezen van cd's en impressies uit Europese hoofdsteden)

29/02- 15/03 Toneelhuis: Antwerpse Kleppers!

2/02 Lotto Arena: Queens of the Stone Age (deze Amerikaanse oerrockers behoeven weinig uitleg: compromisloos, arrogant en sexy)

6/03 Trix: The Cool Kids (hiphopers uit Chicago die dodelijk effectieve electrobeats en ijzingwekkend strakke rhymes brengen; door Rolling Stone getipt als een van de bands voor 2008)

11/03 Roma: Richard Linklater, 'Before Sunrise' (wie romantiek zegt, zegt Roma, en dat is waar je moet zijn om je te laten ontroeren door de vinger-vlugge liefde van deze film)

15/03 Ecohuis: Nacht van de Duiternis (Antwerpen dooft één nacht alle lichten; op het dak van het duurzaamste huis van de stad kan je onder begeleiding sterren kijken)

15/03- 15/06 KMSK: Jan Cox (retrospectieve van de Belgische schilder, wiens magische en surreële werk de toeschouwer wil doen nadenken over het lot van de mens)

18/03 Roma: Richard Linklater, 'Before Sunset' (het vervolg van de film die vorige week getoond werd, nog steeds

met Ethan Hawke en Julie Delpy)

18/03 Rataplan: Roy Aernouts, 'Altijd alles en overal' (try-out van een debuterend cabaretier, won zowel de jury- als de publieksprijs van het prestigieuze Leids cabaretfestival)

21/03- 22/03 Dissonant Festival (voor de tweede maal vindt dit alternatieve muziekfestival plaats; de internationale affiche oogt minder indrukwekkend dan vorig jaar, maar de vroege vogel in u kan heel wat nieuws ontdekken)

26/03 Film: Pieter Van Hees, 'Linkeroever' (in deze spannende debuutfilm trekt Marie in bij haar nieuwe vriend Bobby, die woont in een appartement op Linkeroever - ooit een droomstad, nu een nachtmerrie)

27/03 Permeke: Leonard Nolens, 'Bres' (lezing en interview over de nieuwste dichtbundel van een van onze belangrijkste levende dichters)

ANTWERPSE KLEPPERS!

Antwerpse Kleppers! Het Toneelhuis biedt reeds onderdak aan enkele jonge en gewaardeerde theatermakers zoals Benjamin Verdonck, Wayne Traub, Lotte van den Berg, Olympique Dramatique, De Filmfabriek en Sidi Larbi Cherkaoui. Met 'Antwerpse Kleppers!' schaaft het Toneelhuis Antwerps talent van buitenshuis om het tijdelijk in de eigen woonkamer te tonen. In slechts twee weken tijd komen wel acht thea-

tercollectieven over de vloer die elk hun ding gaan doen: Transparant, tg Stan, De Roovers, De Koe, Lampe, De Tijd, MartHa!tentatief en kristal & van plastic. Heeft u al langer die drang om te vatten wat er leeft in onze stedelijke toneelwereld? Had u de schrik te verdrinken in een overaanbod? Wist u niet het kaf van het koren te scheiden? Volg dan nu deze spoedcursus in theater-van-bij-ons.

Modemuseum
www.momu.be

Zuiderpershuis
www.zuiderpershuis.be

TRIX
www.trixonline.be

deSingel
www.desingel.be

Monty
www.monty.be

Toneelhuis
www.toneelhuis.be

KMSKA
www.kmska.be

Muhka
www.muhka.be

FotoMuseum
www.fotomuseum.be

Arenbergschouwburg
www.arenbergschouwburg.be

AMUZ
www.amuz.be

Scheldapen
www.scheldapen.be

Hof Ter Lo
www.ccluchtbal.org

Petrol
www.petrolclub.be

Buster
www.busterpodium.be

CCBe
www.ccbe.be

De Roma
www.deroma.be

De Kern
www.antwerpen.be/dekern

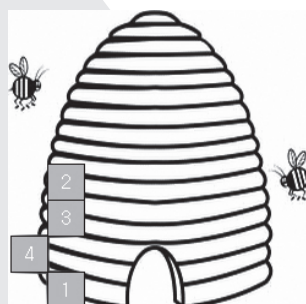
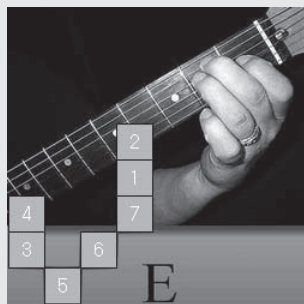
Vleeshuis
www.museumvleeshuis.be

Rataplan
www.rataplanvzw.be

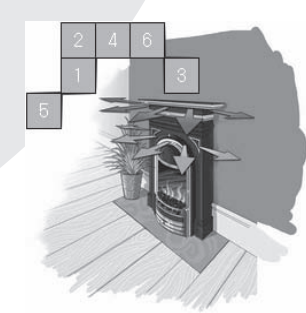
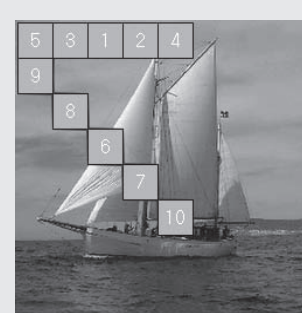
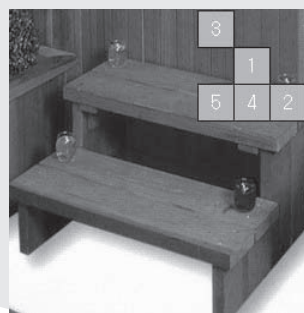
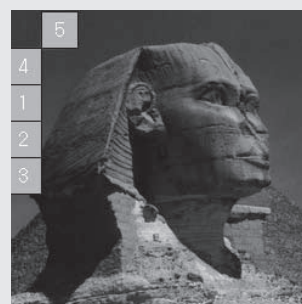
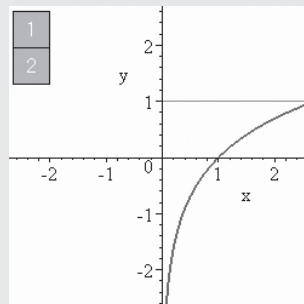
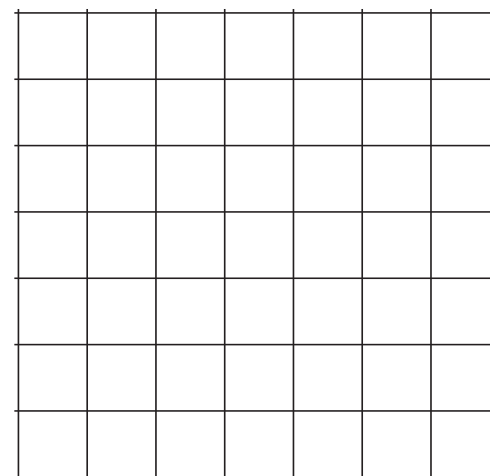
leef je uit in de pashokjes van plezier

Elk van de negen afbeeldingen bepaalt een woord. Dit woord past exact in het bijhorende puzzelstukje. Vul dat woord in, maar doe dit volgens de cijfertjes. De puzzelstukjes passen op hun beurt exact in het vierkant rooster. Daarin vormen ze een vraag, en het antwoord daarop is wat wij zoeken.

Stuur uw oplossing naar dwars@ua.ac.be. Als het juist is, komt uw naam in een pot terecht. Daaruit trekt een volstrekt onschuldige hand de winnaar. Natuurlijk heeft die winnende student prijs.

Dankzij de inspanningen van de Associatie en de Stad Antwerpen zijn de culturchèques weer een feit. *dwars* geeft elke maand een cheque weg, met dank aan het departement Studentgerichte Diensten.

Oplossing dwars 43: Spanjestraat

Had het juiste antwoord gevonden en wint de felbegeerde culturchèques: Carolien Alen en Jona Smet

I	N	W	E	L	K	E
S	T	R	A	A	T	W
O	O	N	T	S	I	N
T	E	R	K	L	A	A
S	V	A	N	A	F	N
U	V	O	L	G	E	N
S	D	E	P	O	S	T

1. Alk

Doven 2.

3. Fanta

Set 4.

5. Sinatra

Slopen 6.

7. SUV

Toorts 8.

9. Winkelwagen

snor

met Pieter De Crem

van de maand

JEF LEYSSENS

Elke maand looft *dwars* een snor uit aan een al te weinig gewaardeerde held of heldin die zich op intense wijze ingezet heeft voor het welzijn van moeders, kinderen, bejaarden en de rest. Omdat *dwars* houdt van mensen die van mensen houden en geen moeite doen om dat te verstoppen. Gedurende de *bloody* koude wintermaanden (waar zitten die mannen met hun broeikassen als je ze nodig hebt) heeft *dwars* veel goede zaken gezien, schone initiatieven van mensen die we allemaal wel met een snor zouden willen bedanken.

Erenominaties voor deze winter gaan dus naar een rits mensen in verschillende velden: ons aller Patricia Ceysens wordt bedankt voor haar hulp aan de sjeiks (met hun grappige hoeden, tof!) uit Saoedi-Arabië, die hun land weer wat veiliger kunnen houden met goede, eerlijke *Vlaemsche* wapens. Een volgend prachtige kwam van de rakkers van het VB: *dwars* kan niet wachten om dagelijks naar de op stapel staande boevendatabase te surfen en daarna met een goed *Vlaemsch* wapen de straat op te trekken. Waarom aan de politie overlaten wat je zelf ook kan? Ander te belonen sociaal gedrag zien we bij Yves Leterme, die goed bezig is de aloude stiel van viswijf wat op te waarderen in het politieke gebeuren. En dan is er natuurlijk nog president Mwai Kibaki van Kenia. Niet opgeven Mwai, het komt dik in orde! De *dwars*-lijst is nog lang niet ten einde, maar na de borrelnootjes is het toch tijd voor het grote werk. Misschien moeten we nog net even stil staan bij Ludo Helsen, die de vieze porno van Louis Paul Boon (zeker een Waal, *mark my words*) uit Antwerpen wist te weren. Gelukkig is er nog iemand die ons tegen zogenaamde kunst wil beschermen.

Er kan echter maar één winnaar zijn, één Rambo wiens inzet extra beloond mag worden, één snor. Iedereen denkt maar aan één man, hoewel met hem natuurlijk ook een hele partij en ettelijke honderdduizenden kiezers in de bloemetjes worden gezet. *dwars* looft de wintersnor (lekker warm) graag uit aan *warlord* Pieter De Crem, Aalters burgemeester en een Minister van Defensie die de wereld gaat laten zien dat België een niet te stoppen oorlogsmachine kan zijn. Pieter trekt ten strijde om een troep onbeschaafde Afghanen - met eigen gebruiken en zo - te laten zien wat democratie is. Hun vrouwen zal hij van achter het fornuis en van onder hun boerka halen, hun kinderen zal hij de modernste opvoeding bezorgen, hun mannen zal hij weer leren mannen te zijn. En dan zal heel Afghanistan in vrede kunnen leven, gesteund door onze vreedevolle waarden en die van onze Amerikaanse vrienden.

Pieter zal er vanop het Ministerie van Defensie op

toezien dat het leger dat André Flahaut in slaap heeft gewiegd, terug de grandeur van vroeger tijden zal krijgen. Onze jongens krijgen in dat verre land ergens onder Rusland een échte missie, met échte geweren en misschien zelfs met écht gevaar, hoewel 's lands moedertjes er zeker niet wakker van moeten liggen: hun zoons worden immers helden, met verhalen te over voor op familiefeestjes.

dwars geeft Pieter De Crem een snor omdat hij de burgers van ons land weer wat nationale trots zal bezorgen en omdat hij de door paars wat op een afstand gehouden Verenigde Staten weer stevig aan de Belgische boezem drukt. Ons land heeft de kans om een deel te worden van de prachtige wordingsgeschiedenis van de Pax Americana, het project dat onze planeet veilig het millenium door zal helpen. Pieter grijpt die kans met beide handen, waarvoor elke goede burger hem dankbaar zou moeten zijn. ■

**met dank aan:
de dienst reprografie**

TEKST: CHARIS DE CRAENE, FOTO: MAXIE ECKERT

Paul Clerckx werkt sinds 1975 als drukker op de dienst reprografie op Campus Drie Eiken. Op deze dienst worden niet alleen de cursussen gedrukt die op de campus worden gebruikt, maar ook thesissen, doctoraten en boekjes van de verschillende departementskringen. Volgens Paul Clerckx draait alles in zijn drukkersruimte om dienstverlening. De dienst reprografie is van 's morgens tot 's avonds doorlopend geopend. Bovendien wil hij de wensen van studenten, doctorandi en professoren zo goed mogelijk vervullen. Het drukken op zich is wel niet meer te vergelijken met vroeger, vertelt Clerckx: het ambachtelijke is er af. Omwille van de technische evolutie kan men in de reprografie niet meer werken met oude drukmachines en wordt alles nu digitaal gedrukt. Van een andere evolutie, de opmars van recyclagepapier, toont Clerckx zich een felle voorstander: in tegenstelling tot vroeger is dat immers van een degelijke kwaliteit en prima geschikt om op te drukken. Milieubewust zijn is dus de boodschap!